БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 91 (18.269). • Якшанба, 1982 йил 18 апрель • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

БЕШ ЙИЛЛИККА МУНОСИБ ҲИССА

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ҚАТНАШЧИЛАРИ РАПОРТ БЕРАДИЛАР

ПАХТАКОРЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ ИШЛАРИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Ўзбекистонга учинчи Ленин ордени топширилиши муносабати билан ўтказилган тантанали мажлисда сўзлаган илҳомбахш нутқида бундай деди: «Республика қишлоқ хўжалигининг етакчи тармоғи — пахтачилик соҳасида Ўзбекистоннинг муваффақиятлари ҳақида алоҳида гапириб ўтмоқчиман. Бу соҳада айтадиган гапим кўп: кейинги икки йил мобайнида Ўзбекистон ССР колхоз ва совхозлари йилига олти миллион тонна ва ундан ҳам кўпроқ қимматбаҳо хом ашё териб олмоқдалар! Давлатга алоҳида қимматли ипак пахта сотиш беш йил мобайнида бир ярим баравар кўпайди. Сизлар мамлакат учун, ҳар бир совет кишиси учун муҳим бўлган катта иш қиляпсизлар».

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг янги зафарларга чорловчи бу сўзларини республикамизнинг барча меҳнатчилари сингари азамат пахтакорларимиз ҳам зўр кўтаринки руҳ билан кутиб олдилар, пахтачиликни янада ривожлантиришнинг жанговар программаси сифатида қабул қилдилар. Бундан кейин ҳам пахта етиштиришни кўпайтириш, навини кескин кўтаришни ўзларининг муқаддас бурчи деб билмоқдалар.

Пахтакорларнинг қадрдон маслаҳатгўйи ўртоқ Л. И. Брежнев қимматли маслаҳатлар бераркан: «Тайёрланган жами пахта ҳажмида биринчи ва иккинчи навларнинг салмоғи беш йил ичида 70 процентдан 46 процентга тушиб қолибди. Бундай аҳволни имкони борича тезроқ ўзгартириш керак, ўртоқлар» деди. Пахтакорларимиз даъватга жавобан: пахтачиликда танаффус бўлмайди, пахта миқдорини кўпайтириш учун нечоғли қаттиқ курашсак, навни кўтариш учун ҳам шундай курашамиз демоқдалар. Республикамизнинг олти миллион тонналик юқори нав «оқ олтин»и учун кураш умумхалқ ишига айланиб кетди. Республикамиз коммунистлари, барча меҳнаткашлари чигит экишни энг қулай агротехника муддатларида сифатли қилиб ўтказиш билан мўл ва юқори нав ҳосилга мустаҳкам замин яратиш учун бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқдалар.

Юқори нав пахта мамлакатимиз енгил саноати учун қимматли ва асосий хом ашёдир. Ундан толаси узун ва пишиқ ип олинади, нафис, чиройли, хушбичим газламалар тўқилади. Навни қанчалик кўтарсак, давлатимиз, колхоз ва совхозларимиз, пахтакорларимизнинг иқтисодий манфаатдорлиги, республикамизнинг жаҳон пахтачилик бозоридаги шуҳрати шунча ошади. Аммо ютуқларга осонликча эришиб бўлмаслигини ҳаммамиз яхши биламиз. Кўп ва юқори навли пахта миллион-миллион ишчилар ва колхозчиларнинг саботли, қаҳрамонона меҳнатлари билан яратилади.

Пахта навини давлат стандарти, енгил саноат талаби даражасига тўла кўтармоқ учун нималар қилиш керак! Ҳамиша уруғчиликка эътиборни кучайтиришимиз, эртапишар, серҳосил пахта чигитини тупроқ ҳолатини ҳисобга олиб экишимиз керак. Пахта-беда-маккажўхори алмашлаб экишни тўла жорий этиш ҳосилдорликни кўтаради, сортни яхшилайди. Бу масалалар айни шу кунларда муваффақиятли ҳал этилмоғи лозим. Чорвачиликни ривожлантириш, маҳсулотларни кўпайтириш, таннархни камайтириш, рентабелликни кўтариш ҳам кўп жиҳатдан ва асосан шунга боғлиқдир.

Чигит ҳар жиҳатдан яхши тайёрланган ерга экилиши, парвариш агротехника муддатларида комплекс равишда ўтказилиши лозим. Шунга амал қилаётган Хоразм областининг пахтакорлари ўн йилдан буён ҳар гектар ердан 40 центнердан ошириб ҳосил олмоқдалар. Тошкент технологиясининг ижодкорлари — пойтахт область меҳнаткашлари бир неча йилдан бери республикада биринчи бўлиб пахта тайёрлаш плани ва социалистик мажбуриятларини шараф билан бажармоқдалар. Тошкентликлар куни кеча чигит экишни муваффақиятли тугаллаб, дастлабки парваришни бошлаб юбордилар. Бу билан эртаги, юқори нав пахта етиштиришга биринчи заминни яратдилар. Андижон ва Наманган областларида ҳам чигит экиш тугалланди.

Пахтакорларимизнинг кўпчилиги уруғлиқ чигитни тежабтергаб яхши иш қиляптилар. Уяларга туксизлантирилган чигитнинг белгиланган миқдорда ташланиши, унинг тезроқ униб чиқиши, ўсиш ва ривожланишига яхши таъсир кўрсатади, вегетацияни тезлаштиради, ўсимлик тез ҳосилга киради. Лекин ҳамма майдонларга чигит экилишини кутиб ўтирмасдан парваришни бошлаш ва қизитиб юбориш керак. Масаланинг яна бир нозик томони шундаки, бу йил республика бўйича чигит экиш ўтган йилдагидан анча орқада қоляпти. Бутун имкониятларни ишга солиб, экишни кучайтириш, парваришни авж олдириш керак.

Ҳосилдорлик ва нав сифати ҳақида гап кетганда шуни эсдан чиқармаслигимиз керакки, бегона ўтлар, заркунанда ва касалликлар ҳосилдорликни 20 — 25 процент камайтирибгина қолмасдан, пахтанинг навига жиддий зарар етказади. Бегона ўтлар, ўргимчаккана, шира, кузги тунлам, кўсак қурти ва бошқа зараркунандаларни қириб ташлаш, қайта пайдо бўлишига йўл қўймаслик пахтакор-мутахассислар зиммасига юклатилган масъулиятли вазифадир. Вилт касаллигига қарши мунтазам кураш олиб бориш айниқса муҳим ишимиздир. Бу борада заҳарли химикатлардан ташқари биологик усуллардан самарали фойдаланиш лозим.

Республикамизда чигит экиш ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Қатор районлар, областлар марра сари яқинлашяпти. Лекин ғанимат фурсат ўтиб кетаётганига қарамай, экин-тикин ишларида сусткашлик қилаётган, бутун куч ва техника воситаларини шу мақсад йўлига тўла сафарбар этмаётган районлар, колхозлар ва совхозлар ҳам йўқ эмас. Ҳарорат кутилган даражага кўтарилди, техника воситалари етарли, экипажлар комплектланган, сараланган чигит бор. Шундай шароитда яна нимани кутиш керак! Ахир чигит экиш ва парваришда бир кун кечикишга йўл қўйиш кейинчалик жуда қимматга тушиши мумкин-ку! Хўжаликларнинг раҳбарлари чигит экишни тез ва соз тугаллаш чораларини кўришлари зарур. Ҳамишга бўлганидек, бу ишда ҳам коммунистлар ва комсомоллар авангардлик намунасини кўрсатишлари ғоят муҳимдир.

Республикамиз меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди ўртага қўйган вазифаларни изчиллик билан амалга ошириш, беш йилликнинг иккинчи йилида олти миллион тонна пахта, шу жумладан 400 минг тонна ипак пахта етиштириш юзасидан она-Ватанга, партияга ваъда берганлар. Сўзимиз билан ишимизнинг бирлиги учун, кўп ва аъло нав пахта етиштириш учун мардонавор кураш олиб бориш пахтакор диёри ҳар бир меҳнатчисининг муқаддас бурчи ва жанговар ишидир.

⊙ РЕСПУБЛИКАМИЗДА УМУМХАЛҚ ШОДИЁНАСИДА САЛКАМ 9 МИЛЛИОН КИШИ ҚАТНАШДИ

⊙ 7,5 МИЛЛИОН СЎМДАН ЗИЁД ПУЛ ИШЛАБ ТОПИЛДИ

⊙ ШАНБАЛИК ҚАТНАШЧИЛАРИ ЯКДИЛЛИК БИЛАН БУ МАБЛАҒЛАРНИ БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА ЎТКАЗИШГА ҚАРОР ҚИЛДИЛАР

Фарғона шойи тўқиш фабрикасининг меҳнатсевар коллективи шанбалик куни зўр кўтаринкилик билан ишлади. Беш йиллик фондига 5000 сўм маблағ ўтказилди. 600 ишчи ўз дастгоҳида сифатли маҳсулот тайёрлади. Суратда: цех касаба союз комитетининг раиси В. Бахарева цех мастери М. Ёқубовага социалистик мусобақада энг юқори натижага эришганлиги учун вимпель топширмоқда.

Ш. Алимов фотоси. (ЎзТАГ).

Шу кун арафасида республика коммунистик шанбалик штаби бир неча бор йиғилиш ўтказди. Ҳамма нарса тахтми? Хом ашё етарлими? Энергия-чи? Ёнилғи-чи? Пландан ташқари маҳсулотни завод ва фабрикалардан ташиб олиш учун транспорт етарлими? Идорадаги ёзув столлари ёнидан, студентлик дарсхоналаридан қурилишларга, эҳтимолки, биринчи бор келадиганлар учун қўлқоплар тайёрлаб қўйилганми? Меҳнат ветеранлари қандай кутиб олинади ва байрам сменасидан кейин улар уйларига қандай кузатиб қўйилади?...

Ниҳоят шу кун келди. Ўзбекистоннинг минг-минглаб меҳнат коллективлари ваъдага вафодорлик имтиҳонидан шараф билан ўтдилар.

Ўн еттинчи апрель эрта тонг...

Жанубий чегарадаги иссиқ далалардан то Қорақалпоқ даштларининг ям-яшил яйловларигача, Тошкентнинг кўмкўк проспектларидан Фарғона боғлари ва экинзорларигача, кўз илғамас Қарши даштидан то индустриал Олмалиқ ва Ангренгача — ҳар бир шаҳар, ҳар бир қишлоқда, ҳар бир ферма ва ҳар бир далада салкам 9 МИЛЛИОН КИШИ қуёш заррин нур сочмасиданоқ зарбдор меҳнат қучоғига отланди.

Кўп кишилар байрамона кийинишган, тўп-тўп бўлиб қўшиқлар айтиб, оила аъзолари билан биргаликда, алоҳида кунниңг алоҳида якунига комил ишонч билан белгиланган жойларга кела бошладилар. Коммунистик шанбалик — демак, биз ўртоқ Ленинга меҳнатимиз самарасини тортиқ этамиз. Шанбаликка бораяпмиз — демак, ўз меҳнатимиз учун ҳақ талаб қилмаймиз. Шанбаликка чиқамиз — демак, ҳар доимгидан ҳам яхшироқ, тезроқ, зўр эътибор билан ишлаймиз. Ўз авлодларимиз — коммунистик жамият гражданлари қандай ишлашларини тасаввур қилиб ишлаймиз!

Республика аҳли Леонид Ильич Брежневнинг Ўзбекистонга учинчи Ленин ордени топширишга бағишланган тантаналар нашъаси билан яшаб турибди. Республиканинг ҳар бир меҳнатчиси шу воқеадан ғоят чуқур таъсирланди, партиямиз билан давлатимиз бошлиғининг унутилмас март кунлари Тошкентда сўзлаган нутқларидаги қоидалар ва хулосаларни жон-жон деб қабул этди. Бугалги коммунистик шанбалик шу қоидаларни турмушга татбиқ этиш азму қарори белгиси остида, меҳнат байрами арафасида берилган ваъдага вафо қилиш белгиси остида ўтди.

ЎзТАГ мухбирлари 17 апрелда юборган телеграммаларда қуйидагиларни хабар қилдилар.

● ТОШКЕНТ:

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ ТРАКТОРЛАР

Эрта саҳардан бошлаб Тошкент трактор заводи йўлагида духовой оркестр овози янгради. Енгил шабада қизил байроқларни ҳилпиратади, эндигина ўсиб чиқаётган кўкатлар фонида транспарантларнинг зарҳал ҳарфлари порлайди. Буюк почин анъаналарига садоқатли минг-минглаб тракторсозлар — байрам кайфиятида.

Цехларда ўз-ўзидан қисқа митинглар бўлиб ўтди. Лўнда гап шундан иборат: Бутун кучни ишга солиб меҳнат қиламиз, Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 112 йиллигини энг юксак меҳнат унумдорлиги билан нишонлаймиз.

Ҳамма дарҳол станоклар ёнидан жой олади! Аҳиллик билан моҳирона қилинган ишнинг жозиба кучи зўр. Станоклар гувуллайди. Пресслар гумбурлайди, кранларнинг қўнғироғи, караларнинг шипиллаб юриши қулоққа чалинади. Йигит ва қизлар ёнида мўйсафид ветеранлар ҳам ишлашмоқда, улар ҳам бугун меҳнат байрамида қатнашгани келишган. Ёшларнинг ишига зеҳн солиб, баъзан уларга ўргатиб туришибди. Баъзиларининг сабри чидамай: «Қани, йигитча, нарироқ тур-чи, иш мана бундай бўлади...» деб станокнинг жиловини қўлга олишмоқда. Ана шунда металлнинг ялтироқ қириндиси тағин ҳам тезроқ, дадилроқ учқун соча бошлайди.

Завод радиоузели хабар қилади — Геннадий Макаров бошлиқ комплекс бригада трактор ўқларининг биринчи туркумини йиғувчиларга жўнатди. Виталий Пестриков бошлиқ айланма доираларга сайқал берувчи бригада графикдан ўзиб меҳнат қилмоқда. Баҳодир Абдуллаев бошлиқ созловчилар машина-ускуналарнинг узлуксиз ишлашини таъминлаб туришибди. Цехлардан бош конвейерга ғизиллаб бораётган чаққон каралар минглаб турли-туман деталларни элтиб бермоқда. Бу ерда деталларни Сергей Егоров бошлиқ йиғувчи слесарлар қабул қилиб олишади. Машинанинг мураккаб механизми аста-секин йиғила боради, деталлар узоқ ва нуқсонсиз хизмат қилиши учун мослаб ўрнатила бошлайди.

Ниҳоят бўёғи ярқираб турган «иссиққина» биринчи бежирим трактор тайёр! Унинг кетидан иккинчи, учинчи тракторлар саф торта бошлайди. Смена охиригача ўн бешинчи трактор йиғилиб бўлди. Ўнинчи апрель куни ҳам шунча трактор ишлаб чиқарилган — ўшанда тунги смена ленинча коммунистик шанбалик шарафига ишлаганди. Шанбаликда эса ҳаммаси бўлиб «Т—28 Х—4М» ва «МТЗ—80Х» тракторларидан ўттизтаси тайёрланди. Бу машиналар билан бутун бир пахтачилик совхозини қуроллантирса бўлади! Қишлоқ механизаторларига бир неча ўн минг сўмлик запас деталлар ҳам жўнатилди.

Заводнинг яшил либоси тағин ҳам кўпайди, ишлаб чиқариш корпуслари оқлаб, ярақлатиб қўйилди. 17 апрель куни 7500 тракторсоз «коржомада нишонланадиган байрам»да қатнашди.

(Давоми иккинчи бетда)

Москва:

БУЮК ПОЧИН БАЙРОҒИ ОСТИДА

17 апрель куни пойтахтга коммунистик меҳнат байрами келди. Шу куни завод цехларида, қурилишларда, илмий лабораторияларда Буюк почин чақириқлари янгради. Москваликлар — Коммунистик партия ва Совет давлати асосчиси туғилган куннинг 112 йиллиги шарафига Бутуниттифоқ шанбаликнинг ташаббускорлари ҳар бир иш жойида энг юқори натижаларга эришиш учун астойдил меҳнат қилдилар.

Анъанага кўра, тилларда достон бўлган ОВ-7024 паровозининг гудоги пойтахтда шанбалик бошланганлигидан дарак берди. Бу паровоз шу куни ўзининг машҳур корхона музейидаги жойини тарк этиб яна Москва Сортировочная депосининг цехларидан бирига келди.

Иш бошланиши олдидан митинг бўлиб ўтди. Митингда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. В. Гришин нутқ сўзлади.

В. Керпелис бошчилигидаги комсомол-ёшлар бригадасининг аъзолари шу куни биринчи электровозни ремонт қилишга аҳиллик ва аъло кайфият билан киришдилар. Ёшлар кекса авлодларнинг — Буюк почин ташаббускорларининг анъаналарини муқаддас билиб асрамоқдалар. Коллектив топшириқни муддатидан илгари адо этиб машинистларга локомотивнинг рамзий калитини топширди.

Зарбдор сменаларнинг якуни ҳам чакки бўлмади: корхона коллективи 17 апрелда 6 та электровозни, 4 та тепловозни, темир йўл кранини тиклади.

— Ленинча коммунистик шанбалик депо ёшлари учун комсомолнинг бўлажак XIX съездига меҳнат рапорти бўлди. Бугун пойтахтдаги барча йигит ва қизлар ҳам шундай баланд руҳ ва ғайрат-шижоат билан меҳнат қилишганига аминман, — деди В. Керпелис.

Селезнёвлар — Владимир Ильич номидаги Москва электро-механика заводининг меҳнатчилари бутун оиласи билан шанбаликка чиқишди. Ишчилар сулоласининг бошлиғи — Александр Александрович бу ерда олтмиш йилдан буён ишламоқда. У В. И. Ленин 1918 йилда заводда нутқ сўзлаганлигини эслайди ва бу ҳақда ёшларга тез-тез сўзлаб беради.

Завод ёшлари машҳур корхона кекса авлодларининг анъаналарини шараф билан давом эттирмоқдалар. Корхона ветерани коммунист А. А. Селезновнинг ўғли ва невараси 17 апрель кунини у билан бирга ишда рекордлар билан нишонлашга қарор қилдилар.

Шанбаликнинг зарбдор сменаси охирлаб қолди. Коллектив шу куни салкам бир ярим мингта электр мотор, юзлаб кир ювиш машинаси ишлаб чиқарди.

Машҳур «Трехгорка» ишчилари зарбдор вахтага анъанавий қизил дуррачаларда чиқишди. «Илғорларнинг марраси — ҳаммага» ташаббусининг муаллифи донгдор тўқувчи Н. Шчербакова биринчилардан бўлиб 18 та станокни юргизиб юборди. Бу ишчи нормада кўзда тутилганидан икки баравар кўп агрегатда хизмат қилмоқда.

Мураббий билан бирга унинг ўнлаб шогирдлари меҳнат қилдилар. Уларнинг кўпчилиги кўп станокчилар ҳаракатининг илғорларидир. Бу ҳаракат муттасил кенгайиб бормоқда. Ишлаб чиқаришни реконструкциялашнинг юксак суръатлари шу ҳаракат муваффақиятини таъминламоқда.

17 апрель куни комбинатда 6 тонна калава, 300 минг метр газлама тайёрланди.

— Бу шунчаки юксак рақамлар эмас, — деди сменадан кейин Нина Николаевна дугоналарига. — Бизнинг меҳнатимиз ҳар бир совет кишисига аталгандир. Биз қанчалик яхшироқ ишласак, ўзимизнинг турмушимиз шунчалик бой, бахтиёр бўлиб қолади.

17 апрель куни миллионлаб москваликлар иш жойларида, пойтахт кўчалари ва майдонларини ободонлаштиришда меҳнат қилдилар. Корхоналарнинг коллективлари билан бирга шанбаликда илмий муассасаларнинг ходимлари, олий ўқув юртларининг ўқитувчилари ва студентлари актив қатнашдилар. Шу баҳор кунида пойтахт кўркамроқ, гўзалроқ бўлиб қолди. Москвада зарбдор меҳнат куни катта ва қувончли байрамлардагидек концертлар, халқ сайллари билан тугади. Артистлар, рассомлар, ёзувчилар зарбдор вахта қатнашчиларининг меҳмонлари бўлдилар.

(ТАСС).

СОВЕТ ФАНИ БАЙРАМИ

Совет олимлари коммунистик қурилишнинг барча участкаларида фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, экономика ва маданиятни юксалтиришга, тинчлик манфаатлари йўлида халқаро ҳамкорликни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

16 апрель куни Союзлар уйининг Колонна залида Совет фани кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Г. И. Марчук, Л. В. Смирнов, КПСС Марказий Комитети Фан ва ўқув юртлари бўлими мудирининг биринчи ўринбосари С. Г. Шчербаков, СССР Фанлар академиясининг раҳбарлари, СССР Медицина фанлари академияси, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, таниқли олимлар жамоатчилик вакиллари президиумдан жой оладилар.

СССР Фанлар академиясининг вице-президенти академик В. А. Котельников доклад қилди.

КПСС Марказий Комитетига, ўртоқ Л. И. Брежневга якдиллик билан қабул қилинган табрикномада совет фани ходимлари коммунизм идеалларининг, улуғ Ленин ўлмас ишининг тантанаси йўлида севимли Ватанимизга хизмат қилишга бундан буён ҳам ўзимизнинг бутун куч ва билимимизни сарфлаймиз, деб ваъда бердилар.

(ТАСС).

АФҒОНИСТОНЛИК МЕҲМОНЛАР

Афғонистон Демократик Республикаси жамоатчилиги намояндаларидан катта бир группаси Ўзбекистонга келди.

Дўст қўшни мамлакатдан келган меҳмонлар В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкентдаги филиалини бориб кўрдилар, Ўзбекистон пойтахтининг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар. Афғонистон жамоат арбоблари республика бўйлаб сафар қиладилар, корхоналарда, колхоз ва совхозларда, илмий муассасаларда ва ўқув юртларида бўладилар.

(ЎзТАГ).

СУРХОНДАРЁ МАККАЖЎХОРИКОРЛАРИНИНГ ДАСТЛАБКИ МУВАФФАҚИЯТИ

Сурхондарё область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкентдаги тантаналарда сўзлаган нутқига амалий иш билан жавоб бериб, унинг Ўзбекистон ёш маккажўхорикорларига йўллаган табрикномасидан илҳомланиб 17 апрель коммунистик шанбалик кунида маккажўхори экиш топшириғини муваффақиятли адо этдилар. Барча хўжаликларда ва бригадаларда иш яхши ташкил этилганлиги туфайли экишни қулай муддатларда ва яхши сифатли ўтказиш мумкин бўлди.

Областда 20 минг гектар майдонга маккажўхори экилди. Уруғнинг серҳосил навлари олдиндан маҳаллий ва минерал ўғит солинган ва яхши ишлов берилган ерларга экилди.

Қумқўрғон районидаги Ғафур Ғулом номли янги ташкил этилган ихтисослашган маккажўхорикорлик совхози ходимлари бу йил юз центнерлик маккажўхори ҳосили етиштириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни бажаришда яхши намуна кўрсатмоқдалар. Улар маккажўхори экишни областда олдингилар қаторида тамомлаб, ҳозир ўсимликларни парвариш қилмоқдалар.

Гагарин, Денов, Ленин йўли, Қумқўрғон районларидаги хўжаликлар, «Коммунизм» аграр-саноат бирлашмаси, Қ. Раҳимов номли, «Сурхон», «Янгиобод» совхозларида экиш ишлари ғоят уюшқоқлик билан ўтказилиб, уруғнинг қийгос униб чиқишига эришилди. Бу хўжаликларда маккажўхори пайкалларини культивация қилиш, ўсимликларни озиқлантириш, суғориш қизғин олиб борилмоқда.

МАКТУБГА АМАЛИЙ ЖАВОБИМИЗ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг республика ёш маккажўхорикорларига мактуби бизнинг бригадамиз аъзоларини ҳам руҳлантириб юборди.

Бригадамиз маккажўхорикорлари ўртоқ Л. И. Брежневнинг оталарча ғамхўрлигига жавобан ҳосилдорликни гектар ҳисобига 115 центнерга етказишга аҳд қилдилар. Бу реал, эгаллаcа бўладиган марра. Бригадамизда уста маккажўхорикорлар кўп. Ўтган йили 65 гектар майдонда деҳқончилик қилиб, ҳар гектаридан 100 центнердан «каҳрабо дон» хирмони кўтариб, катта тажриба орттирганмиз.

Маккажўхори — паҳлавон экин. Агар уруғ сара, ер майдони яхши бўлса, исталганча ҳосил олиш мумкин. Биз шуни ҳисобга олиб, ўтган йил кеч куздаёқ маккажўхори экиладиган ер майдонларини ажратиб олганмиз.

Кузнинг илиқ-иссиқ кунлари ва қишнинг ғанимат дамларидан унумли фойдаланиб, ҳар гектар ерга 25—30 тоннадан маҳаллий ўғит солдик. Экин вегетацияси даврида солиш учун етарли миқдорда минерал ўғит жамғариб қўйилди. Маҳаллий ўғит тўплаш эса ҳануз давом эттирилаётир.

Шуни қувонч билан айтаманки, районимизда маккажўхори етиштиришга йил сайин эътибор кучайтирилаётир. Шу йилнинг ўзидаёқ 14 та комсомол-ёшлар маккажўхоричилик бригадаси тузилди. Бригадалар раҳбарлари ва уларнинг аъзолари ўз касбига меҳр қўйган ёшлардир.

Районимизда юбилей йилида 1700 гектар майдонга дон учун маккажўхори экилади. Мактубга жавобан гектаридан 80 центнердан «каҳрабо дон» етиштириш мажбуриятини олдик. Бу олдинги мўлжалимиздан 10 центнер кўпдир. Ҳосилнинг асосий қисми уруғ учун топширилади.

Ваъда вафоси билан чиройли. Шу кунларда бригадамизда маккажўхори экиш қизғин кетяпти. Биз барака уруғини қисқа муддатларда қадаб олиб, уни ернинг ўз намига ундириб олиш учун ҳаракат қиляпмиз.

Бахтиёр ЙЎЛДОШЕВ,
Тўрткўл районидаги Димитров номли колхоз маккажўхоричилик бригадаси бошлиғи, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати.

БЕШ ЙИЛЛИККА МУНОСИБ ҲИССА

Республикамизда ленинча коммунистик шанбалик куни умумхалқ шодиёнаси сифатида нишонланди

(Боши биринчи бетда).

● ҚҚАССР:

ОҒИР ЮКЛИ ПОЕЗДЛАР

— Поезд бригадалари, ҳаракат ходимлари, депо коллективи диққатига. Сизларни диспетчерлик пунктидан Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, фахрий темирйўлчи Розия Қўшчанова табрикламоқда. [illegible]

[illegible]

● АНДИЖОН:

ОЛИЙ НАВ ПАХТА УЧУН

[illegible]

● ҚАШҚАДАРЁ:

ВАЪДАГА ВАФО

[illegible]

● БУХОРО:

ИШЧИЛАР СИНФИ САФИГА

[illegible] ...зуллаевалар бу йил шанбаликка биринчи марта чиқишди. Зўр мароқ ва завқ билан ишлашди. Тушлик пайтигача Санамхон нормани бажариб бўлиб, кун охиригача 80 килограмм калава ип топширди: Топшириқни анча ошириб бажарди! Унинг дугоналари ҳам шундай унумли меҳнат қилишди. «Устозларимиз — Москва яқинида- [illegible] ...лироқ маҳсулот ишлаб чиқариш мумкинлигини кўрсатдилар ва исбот этдилар! Ип йигирувчи Хонзода Ниёзова хизмат зонасини кенгайтирди — нормадаги 1008 та ўрнига 1344 та урчуққа ип ўрай бошлади. «Бундан буён мен ҳамиша шундай ишлайман», — деди у. Иккинчи йигирув фабрикасининг тароқлаш цехидаги мастер Қудрат Маллаев сменаси одатдаги 10 тонна ўрнига 12,5 тонна хом ашё берди. Ленталовчи Сайёра Ҳамроева, Радия ва Саёҳат Муродовалар топшириқни икки ҳисса ошириб бажардилар. Гулноз Ғайбуллаева эса нормадаги 45 килограмм ўрнига 60 килограмм ип ишлаб чиқарди. Юзлаб тўқимачилар шундай меҳнат қилишди. Хонзода Ниёзова айтганидек: «Леонид Ильич Брежнев бизнинг комбинатимизда қувватларнинг атиги ярмиси ишлатилаётганини жуда тўғри айтди. Биз ишчилар машина-ускуналардан яхшироқ фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини кўтариш, тўқимачиларнинг янги отрядларини тарбиялаш учун зарур бўлган ҳамма ишни қиламиз».

Меҳнат кунининг якуни шу бўлди: 36 тонна калава ип, 75 минг метр газлама ишлаб чиқарилди, 8 тонна калава ип бўялди.

«Ташсельмаш» заводининг 6,5 мингдан зиёд ишчи ва хизматчилари коммунистик шанбаликда зўр активлик кўрсатдилар. Корхонанинг йиғув цехида айниқса, юқори натижага эришилди. Суратда: йиғув цехи мастери А. Тарасенко ўз бригадаси аъзолари билан шанбалик натижалари ҳақида суҳбатлашмоқда.

А. Тўраев фотоси.

● СУРХОНДАРЁ:

АМАЛДАГИ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ

Жарқўрғон пахта заводининг Абдулкомил Юсупов бошчилик қилаётган энг яхши бригадаси байрам сменасини биринчи бўлиб бошлади. Ҳозир фахрли буюртма бажарилмоқда: Мамлакатдаги энг катта Ростов область Шахта ип-газлама комбинати учун олий сифатли тола тайёрланмоқда.

Юсупов бригадаси яна карвонбошилик қилиб, кунлик топшириқни 122 процент бажарди. Мусобақадош коллективлар: Парда Шоймардонов ва Тўлқин Қодиров бригадалари ундан сал орқада қолишди. Уларнинг ҳаммалари тежалган энергия ҳисобига ишлаб, моҳирона асраш натижасида тежаб қолинган пахтадан фойдаланиб ишладилар.

Жарқўрғон заводи — Ўзбекистонда ингичка толали пахтани қайта ишловчи энг катта корхонадир. Бу ердагилар Россиянинг Шахта шаҳри тўқимачилари билан қадимдан қалин дўст тутинишган. Яқинда иккала коллектив ўртасидаги ҳамдўстлик шартномаси уч йиллик муддатга янгидан тузилди. Шу ҳужжатга имзо чекканлар орасида 17 апрель куни ҳамма машиналарнинг узлуксиз ишлашини таъминлаган илғор ишчи Любовь Хоменко ҳам бор эди.

Жарқўрғонлик юз эллик пахта тозаловчи коммунистик шанбаликни ўз иш жойларида ўтказдилар. Улар 70 тонна, яъни нормада белгиланганидан 18 тонна кўп биринчи нав тола ишлаб чиқардилар. Бу маҳсулот шу куниёқ Шахта шаҳрига жўнатилди.

● СИРДАРЁ:

«ТАШСЕЛЬМАШ»ГА ЕЛКАДОШ

Ҳамманинг диққат-эътибори токарь Казкибир Салимовда эди — чунки у москваликлар ташаббуси муҳокама қилинган митингда биринчи бўлиб сўзга чиқиб, «Қизил шанбалик» куни учун биринчи бўлиб оширилган социалистик мажбурият олган эди. Ёш коммунист ҳаммага ваъдага вафо қилиш намунасини кўрсатди. Кун охиригача у мураккаб деталь — пахта териш машинаси сепараторининг қопқоқларидан 150 тасини тайёрлади, шундай қилиб у нормани бир ярим баравар бажарди.

«Ташсельмаш» заводининг Сирдарё филиалида ишчиларнинг ярмидан кўпроғи сменани шундай натижа билан туғаллади. Бу эса 30 та пахта териш машинаси учун запас қисм тайёрлаш имконини берди, ҳолбуки, одатдаги иш кунларида 20 та машинанинг запас қисми тайёрланар эди. Асосий цехларнинг Рифат Дилмуҳамедов бригадасининг токарлари сингари меҳнатчиларигина яхши ишлаб қолмадилар. Халқ истеъмол қиладиган моллар, чунончи болаларга мосланган стуллар ва ошхона стуллари тайёрлайдиган участка ишчиси Тамара Шорохова ҳам жуда яхши меҳнат қилди. У яқинда ишга туширилган янги техникадан фойдаланиб, бутун участка коллективи тайёрлаб берган юзлаб стулларни ихлос билан бўяди. Икки кишининг ишини бажарди! Шанбалик штаби фрезерчиларидан К. Абдураҳмонова ва Ш. Мамедова, йиғувчи слесарлардан У. Каримов, А. Запарико, Н. Далиева, стулларни ўраб жойловчи А. Изкуровага — хуллас, коллективнинг мажбурияти бажарилишига энг катта ҳисса қўшган ҳамма кишиларга миннатдорчилик билдирди.

● ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ:

ХАЛҚ ҚУРИЛИШИ

Ангрен геологлари ва шахтерлари, химиклари ва автомобилчилари, цементчилари ва керамикачилари — 17 апрель куни иш жойларида сменадан озод бўлган кишиларнинг ҳаммаси бир қурилишда учрашдилар. Бетон, плиталар, ёғоч-тахта ва бошқа материаллар ортилган машиналар ҳам бу ерга кела бошлади. Бу материалларнинг талай қисми шанбаликка тайёргарлик кўриш давомида тежалган эди.

Бу — алоҳида қурилиш. Шаҳар чеккасидаги майдонда, Қурама тоғлари этагида шаҳар чорвачилик комплекси барпо этилмоқда.

Фурсатни қўлдан бой бермай, иш дарҳол бошланди: Бунга олдиндан, пухта тайёргарлик кўрилган эди. Ҳар бир корхона «ўз» корпусини қурмоқда, ҳар бир коллектив шу кун учун белгиланган ишни тезроқ бажариб қўйишга интилади. Шу боисдан иш ҳам юришиб кетди. «Разрезугольстрой» коллективи ўз корпусини қуриб битказишга ҳаммадан кўра яқинлашиб қолган. Н. Муйдинов бошлиқ звено томни ёпишга киришган, полларни бетон қилмоқда. «Резинотехника» заводидан М. Жарееров бошлиқ бригада сал орқада қолмоқда. «Узбекшахтострой», Шарқий Қурама геология-разведка экспедицияси бригадалари ишлаётган жойларда ҳам корпуслар қад кўтарган.

— Ҳамманинг зўр ғайрат билан ишлаётганлигига ҳайрон қолмаса ҳам бўлади, — деди шаҳар ижроия комитетининг раиси Д. Аабкин. — Чунки бу ангренликларнинг партия озиқ-овқат программасига қўшаётган коллектив ҳиссасидир. Ўртоқ Л. И. Брежнев СССР касаба союзларининг XVII съездида ана шу озиқ-овқат программаси ҳақида гапирган эди. Бизнинг комплексимиз шу йилнинг ўзидаёқ қуриб битказилиши керак. Биз, бу комплексда ўн минг бош чўчқа, бир неча юз бош қорамол боқамиз. 320 гектар майдонга озуқабоп экинлар экдик, ошхоналар, болалар боғчалари, мактаблардан озиқ-овқат чиқиндиларини йиғиб олишни йўлга қўймоқдамиз. Бу комплексда ҳар йили 500 тоннагача гўшт ва бир неча ўн минг литр сут етиштиришни режалаштирмоқдамиз. Бу эса шаҳарликларнинг дастурхонига қўшиладиган кўплаб маҳсулотдир!

Кечқурун ҳамма нарса аён бўлиб қолди: Корпуслар қад кўтарди, трубопроводлар учун траншеялар қазилган, бўлғуси электр линиялар учун янги тирговичлар ўрнатилган. Шанбалик «алоҳида объектни» ишга тушириш вақтини анча яқинлаштирди.

● САМАРҚАНД:

НАМУНА КЎРСАТИБ

Олтингугурт кислотаси комплексининг планда белгиланган ремонти тугаллланганлиги ва ишга тушириш-созлаш ишларининг бошланганлиги Самарқанд химия заводида шанбаликнинг асосий воқеаси бўлди. Электр пайвандчилардан Владимир Бабкин, Владимир Одинцов, Юрий Сергачев ва бошқа мастерлар Ватан практикасида биринчи марта мураккаб импорт ускунада таклаш ишларини бажардилар. Улар бу ишни белгиланган муддатдан беш кун илгари адо этдилар. Бунинг ҳисобига қўшимча равишда 5 минг тонна ўғит ишлаб чиқариш учун етарли миқдорда олтингугурт кислотаси олинади.

Корхонанинг асосий аммофос цехида Ҳусан Раупович Ҳусаинов сменаси ҳаммага намуна бўлди. Мусобақада пешқадамлик қилаётган бу коллективга бир маромда ишлаш, технология режимига қатъий риоя қилиш хосдир. Пешқадамларга тенглашиб, бошқалар ҳам орқада қолмасликка ҳаракат қилдилар. Бунинг натижасида 1820 тонна ўғит ишлаб чиқарилди. Бу ўғитнинг олтмиш тоннаси пландан ташқари чиқарилгандир.

Самарқанд химиклари узоқ вақт давомида орқада қолиб келардилар. Улар бу қолоқликка барҳам берганликларини шанбаликда яна бир бор тасдиқладилар. Шанбаликка тайёргарлик кўриш вақтида қувватларнинг иш билан таъминланиши 44 процентдан 70 процентгача кўпайди. Сифат белгиси қўйилган ўғит улуши планда белгиланганига нисбатан бир ярим баравар ошди. Бу ерда ўртоқ Л. И. Брежневнинг Ўзбекистондаги химия заводлари ишини яхшилаш зарурлиги ҳақидаги сўзларини жанговар иш программаси сифатида қабул қилдилар. Яқин ойлар ичида корхонада «унумдорлик малҳами» ишлаб чиқариш янада кўпаяди.

● ХОРАЗМ:

ЮКСАК МЕЪЁРДА

Бу ердан минглаб километр олисда — Уралда, мамлакатнинг Европа қисмида жойлашган меҳнат коллективлари Хоразм оловкорларидан худди ана шундай режимда ишлашни кутардилар. Шанбалик куни учун ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилган бу коллективларга қўшимча миқдорда ёқилғи зарур эди. «Средазтрансгаз» бирлашмасининг навбатчи сменаси бу топшириқни шараф билан адо этди!

Нефть ва газ саноати Москва институтини битириб чиққан ёш инженер, комсомол аъзоси Любовь Цветкова раҳбарлигида коллектив фахрли вахтада туриб ишларди. Барча компрессор станцияларини максимал режимга чиқариш тўғрисида команда берилди. Кўп ўтмай «бажарилди!» деган маълумотлар олинади.

Олдиндан кўрилган чоралар ёқилғи юборишни кўпайтиришга, турбокомпрессорларнинг бетўхтов ишлашига ёрдам берди. Оловкорлар қувурларга тушаётган хом ашёнинг ҳароратини пасайтириб, газни резерв кўтармалар ва қўшимча запас линиялар орқали юбордилар. «Қорақум», «Ильяли», «Хўжайли», «Хива» ва бошқа шу каби компрессор станцияларидаги навбатчилар диспетчерларнинг командаларини тез ва пухта бажардилар.

СССР Газ саноати министрлиги корхоналарининг мусобақасида пешқадамлик қилаётган бу коллектив суткани тугаллай туриб барча графикларга риоя қилинди, деган якун чиқарди. Бирлашма меҳнаткашлари Бухоро — Урал ва Ўрта Осиё — Марказ газ қувурларининг асосий участкаларига аниқ-пухта хизмат қилиб, пландан ташқари газни Қорақум, Қизилқум ва Усть-Юрт платоси орқали ўтадиган 6 минг километр келадиган газ қувури воситаси билан юборишни таъминладилар. Истеъмолчилар — Уралда ва Марказда коммунистик шанбалик қатнашчилари 187 миллион кубометр газ, шу жумладан пландан ташқари 2 миллион кубометр газ олдилар.

● ФАРҒОНА:

ПАРТИЯ ДАЪВАТИГА ЖАВОБАН

«Шанбаликни энг юқори меҳнат унумдорлигига эришиш билан нишонлаймиз!» сўзлари ёзилган ва корхона дарвозасига осиб қўйилган бу плакат олисдан кўзга ташланади, духовой оркестрнинг тантанавор марши узоқдан эшитилиб туради. Қувасой цемент заводининг бир ярим минг ишчиси байрам кайфиятида ўз иш жойларини эгаллайди.

Улар шу куни нуқул тежалган хом ашё, ёқилғи, энергия ҳисобига ишладилар. Буларнинг ҳаммаси олдиндан ташкил қилинган тежамкорлик шахсий ҳисобларида тўпланган эди. Бу шахсий ҳисоблардаги ёзувлар клинкер пишириш оқилона усулларининг ўзлаштирилганлигидан, технология интизомининг мустаҳкамланганлигидан, майдалашнинг қулай режимлари жорий этилганлигидан, кўпгина новаторлик таклифлардан фойдаланганлигидан далолат беради. «Ўртоқ Л. И. Брежнев даъват этганидек, республика цемент саноатида ускуналардан фойдаланишни яхшилаш — бизнинг умумий мақсадимиздир, — дейди бош инженер А. Оқсоқолов. — Ҳозир заводда барча касбдаги ишчиларнинг малакасини ошириш курслари очилди, қўшимча майдалаш қурилмалари жорий этилмоқда, иккита янги кучли тегирмон монтаж қилина бошланди. Машина-ускуналарни яхши кўздан кечириш аниқ графигини ишлаб чиқиш ва шу графикка риоя қилиш — инженерларнинг қўшадиган ҳиссасидир. Буларнинг ҳаммаси, шубҳасиз шанбаликнинг боришига таъсир ўтказди, шундан кейинги ойларга ҳам таъсир ўтказади».

Дарҳақиқат, завод 17 апрель куни энг юқори меҳнат унумдорлигига эришди. Пландан ташқари 50 тонна цемент, 30 минг дона шифер, 30 тонна оҳак ва қурилишбоп гипс ишлаб чиқарилди. Маҳсулотнинг ярми энг юқори сифат категориясига қабул қилинди.

● ЖИЗЗАХ:

ЛОЙИҲАДАГИ ҚУВВАТГА ЭРИШИШ УЧУН

Жиззах ип-йигирув фабрикасининг ёш ишчилари, комсомол аъзолари Гулнора Қодирова, Ўлбисан Белесова ва Малоҳат Пардаевалар бу кунни узоқ вақт ёдда сақлайдилар. Улар шанбаликда биринчи марта смена нормасини ошириб бажардилар. Уларнинг мураббияси, комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи, коммунист Анора Рашидова қизларни табриклаб «мана энди сизлар ҳақиқий йигирувчи бўлдинглар», деди.

Янги фабрика лойиҳадаги қувват сари дастлабки қадамларни қўйиб, Жиззах даштида тўқимачилик ишини биринчи марта ўзлаштирмоқда. Август ойида фабриканинг иккинчи навбати ишга тушади. Ўшанда корхонада 93 минг урчуқ ишлайдиган бўлади. Шу йилнинг ўзидаёқ фабрика қувватини ошириб, юқори сифатли 4600 тонна калава ип ишлаб чиқариш керак. Республика тўқимачилари бу маҳсулотни орзиқиб кутмоқдалар.

— Бизга кўплаб ишчи керак. Шу боисдан ҳам биз ёшларнинг муваффақиятидан ғоят хурсандмиз. Чунки улар энг яхши агитатор ҳисобланади, уларнинг намунаси тўқимачилар сафига янгидан-янги кишиларни чорлайди, — деди фабрика директори Г. Қосимов. — Шанбалик куни бутун коллектив астойдил ишлаганлиги лойиҳадаги қувватга эришиш учун дастлабки, энг қийин қадамлар қўйилганлигини кўрсатди. Коллектив ўз кучини билиб олди: Одатдаги кунларга нисбатан икки баравар кўп ип-газлама тайёрланди.

Сменадан бўш бўлган кишиларнинг кўплари шанбаликни қурилишларда ўтказдилар. Улар тўқимачилар шаҳарчасида уй-жойлар барпо этишда, фабрика, ҳунар-техника билим юрти, болалар боғчаси, пионер лагери қурилишида ёрдам бердилар. Бу ҳам йигирув фабрикасининг режалаштирилган қувватига эришишга қўшилган катта ҳиссадир.

● НАМАНГАН:

«ҚИШЛОҚ ЗАВОДЛАРИ» МАҲСУЛОТИ

Наманган тикувчилик бирлашмасининг ишчилари шанбалик кунида тиккан кийим-кечакларнинг ярмини кейинги вақтларда область қишлоқларида ва кичик шаҳарларида барпо этилган филиаллар тайёрлаган.

Учқўрғондаги корхона шундай филиаллардан биридир. Бу ерда ўтказилган шанбаликда тикувчи-моторчи касбини танлаб олган юз нафар қишлоқ қизлари биринчи марта иштирок этдилар. Амина Умарова, Муҳаббат Қамбарова, Матлуба Адашева ва кўпгина бошқа қизлар нормани муваффақиятли равишда адо этдилар, баъзи қизлар эса ошириб бажардилар. Уларнинг мураббиялари — Муборак Тожибоева, Шарифа Жўраева, Жорияхон Турсуновалар улар билан ёнма-ён меҳнат қилдилар. Бу мураббиялар етти йил муқаддам тикувчи бўлиб ишлаган эдилар.

Улар мураккаб бўлмаган лекин жуда зарур буюмлар — ясли ёшидаги кичкинтойлар учун кўйлакчалар тикдилар, жами 5600 та кўйлакча тикилди. Бунда байрам сменаси учун газлама талаб қилинмади: бичилган материал келтирилган асосий корхонада ишчилар йил бошидан буён зарур материални тежаб қолишга эришган эдилар. Наманганда, марказий бичиш цехида яқинда энг тажрибали лекаллар тайёрловчи Антонина Рябова, Елена Аюпова ва Матрена Минеевалар, бичиқчилардан Абдуғаффор Абдужабборов ва Юсупжон Азизовлар ишлаган эдилар. Бирлашманинг барча тўртта қишлоқ цехига талаб қилинган кийим деталлари учун газламани ана шулар «тўплашганди». Бу ерда, Учқўрғонда бўлганидек, ҳамма жойда механиклар ва мастерлар шанбаликда зўр фаоллик кўрсатдилар.

Биз металл эритдик ва кўмир қазиб чиқардик, автомобиллар ва самолётларни бошқардик, машиналар ясадик ва уй-жойлар қурдик, каналлар ўтказдик ва боғлар барпо этдик, фермаларда ва полизларда, карьерларда ва электростанцияларнинг қозонлари олдида меҳнат қилдик.

Сатистика бўлими биз ҳаммамиз Совет Ватани учун, демак ўзимиз учун шанбаликда қанчалик иш қилганлигимизни тез вақт ичида аниқ ҳисоблаб беради.

Республика штабининг дастлабки маълумотлари қуйидагилардан иборат.

Меҳнат байрамига салкам 9 миллион киши чиқди. Улардан қарийб уч ярим миллион киши иш жойларида — далаларда, заводларда, қурилишларда, транспортда смена ишини бажарди. Қолган кишилар шаҳар ва қишлоқларни ободонлаштириш юзасидан катта ҳажмдаги ишларни бажардилар.

44,3 миллион сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилди. Бу маҳсулотнинг ярми халқ истеъмол қиладиган моллардир.

11,5 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Таққослаш учун шуни айтиш кераккки, 280 ўринли типовой болалар боғчасини қуриш учун 320-340 минг сўм пул талаб қилинади.

Бир мингга яқин корхона, колхоз ва совхоз 17 апрель куни ишлаш учун шанбаликка тайёргарлик давомида тежалган ёқилғи, хом ашё, энергия ва бошқа ресурслардан фойдаландилар.

7,5 миллион сўмдан кўпроқ пул ишлаб топилди. «Қизил шанбалик» қатнашчиларининг якдил қарорига мувофиқ бу маблағлар беш йиллик фондига ўтказилади.

Ажойиб якунлар! Лекин энг муҳими бунда эмас, балки зарбдор иш тажрибасининг коммунистик меҳнат байрамида экилган олтин донларда бўлиб, бу донлар қимматли майсалар беради. Барча қардош республикаларда, шу жумладан Ўзбекистонда ҳам бу экин КПСС XXVI съезди қарорларини бажаришга, мамлакат қудратини мустаҳкамлашга, совет кишиларининг фаровонлигини оширишга муносиб ҳисса бўлиб қўшилади.

* * *

ЎзТАГ мухбирлари Р. Бичурин, Е. Величанская, В. Гладилов, Л. Долина, Ю. Иброҳимов, Ю. Кружилин, М. Лурье, Б. Муравин, В. Николаев, О. Панова, У. Саксонбоев, А. Скробогатов, Д. Сувонқулов, Л. Токарев, А. Фозилов.

САЙЛОВ ОЛДИДАН

НОМЗОДЛАР КЎРСАТИЛМОҚДА

Ўзбекистонда халқ депутатлари маҳаллий Советлари ва халқ судлари сайловига тайёргарлик кампанияси давом этмоқда.

Қўқон пойабзал фабрикасида сайлов олди йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш иштирокчилари комплектловчилар бригадасининг бошлиғи, ёшларнинг тажрибали мураббийси, СССР Касаба союзлари XVII съезди делегати Тамара Павловна Трифоновани Фарғона область Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатиш тўғрисида бир овоздан қарор қабул қилдилар.

Термиз гўшт-сут комбинатининг ходими Ўғилой Чоршанбиевна Норқулова ва Термиз районидаги Ленин номли колхознинг илғор сут соғувчиси Гулнора Ёзбердиева Сурхондарё область Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилдилар.

«Госкомсельхозтехника» Норин районлараро бирлашмасининг шофёри Виктор Дмитриевич Гвоздиков Наманган область Совети депутатлигига номзод қилиб тавсия этилди.

«Электродвигатель» заводининг штамповкачиси Антонина Андреевна Кудрявцева халқ депутатлари Андижон шаҳар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилди.

Ғалаба ўқув-тажриба хўжалигининг илғор ходими Ҳолбу Долимова Ғалаба район Совети депутатлигига номзод қилиб тавсия этилди.

Ингичка кон бошқармаси «Северная» шахтаси меҳнаткашларининг йиғилиши ёш ишчи, актив комсомол аъзоси Любовь Григорьевна Егорованн Ингичка посёлка Совети депутатлигига номзод қилиб тавсия этиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Сайловолди йиғилишларининг қатнашчилари ўртоқ Л. И. Брежнев Тошкентдаги тантаналарда сўзлаган нутқларида ўртага қўйган вазифаларнинг ҳаммаси муваффақиятли равишда бажарилади, деб ишонтирадилар.

(ЎзТАГ).

МАШҒУЛОТЛАР ТУГАДИ

Тошкент олий партия мактаби ҳузуридаги областлараро партия курсларини тингловчиларнинг навбатдаги группаси битириб чиқди. Курсларнинг тингловчилари — қишлоқ район партия комитетларининг консультантлари партия қурилиши ва идеология ишининг, КПСС ва Совет давлати ички ҳамда ташқи сиёсатининг муҳим масалаларига, КПСС XXVI съезди қарорлари асосида меҳнаткашларнинг марксча-ленинча таълими форма ва методларини такомиллаштиришга оид бир қанча лекция ва докладлар тингладилар.

Тингловчилар Тошкент областидаги бир қанча район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларининг иш тажрибаси билан танишдилар. Ўзбекистон пойтахтидаги партия ходимлари ва етакчи олимлар улар ҳузурида лекция ўқидилар. Кенг кўламда иш тажрибаси баҳам кўрилди.

(ЎзТАГ).

КЎПЛАБ ҚЎЗИ ОЛИНДИ

Нуротадаги «Ғозғон» қоракўлчилик совхозининг илғор чўпони Ғафур Ободов отарида ҳар бош совлиқдан иккитадан қўзи олинди. Моҳир қоракўлчи қўзилатиш кампаниясини туғаллаб, социалистик мажбуриятни анча ошириб адо этди.

Ўстириш учун қолдирилган қўзилар яхши боқилмоқда. Совхоз мутахассислари тузган рацион таркибида оқсил ва витаминлар кўп бўлган озуқа бор. Ғ. Ободов оиласининг аъзолари ҳам қўйлар ва қўзиларни парвариш қилишда қатнашишмоқда. Улар қўзилатиш кампаниясининг дастлабки кунлариданоқ отарда кечаю кундуз навбатчилик қилдилар, улар пичанни буғлатиб жониворларга бериш, совхоз фермасидан концентрат ташиб келтириш сингари ишларни бажаришяпти.

ЧЎЛ УЙҒОҚ

РЕПОРТАЖ

Чўлга баҳор келди. Офтобга интик барча ўсимлигу ўт-ўланлар ердан бошини кўтариб, кўкка бўй чўзмоқда. Баҳор нафаси айниқса деҳқонлар юмушини кўпайтириб юборди. Кузнинг совуқ шабадалари-ю қишнинг аёзли кунлари даласини тўйдирган пахтакор хамирдек кўпчиб турган ерларга қараб тўймайди. Дили равшанлашиб, дала кезади. Ҳар тарафда тракторларнинг ҳайқириғи. Барчанинг фикри-зикри ғанимат дамларнинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланиб, чигит экишни тез ва соз ўтказишда.

Пахтакор районидаги «Пахтакор» совхози далаларида чигит экиш қизғин. Кафтдек текисланган пайкалларда агрегатлар наъра тортади. Катта йўлдан йирик картага кираверишдаги текис жойга тўкилган чигит яна бир бор кўздан кечирилиб, сеялкаларга жойланмоқда.

— Совхозимиз, — дейди бўлим бошқарувчиси Абдурасул Нурматов, — бу йилдан бошлаб уруғчилик хўжалигига айлантирилди. Энди биз районимиздаги хўжаликларга элита уруғлари етказиб берамиз. Сифатли уруғ мўл ҳосил гарови ҳисобланади. Қўшни хўжаликларда келгусида олинадиган ҳосилнинг салмоғи ва сифати бизнинг айни кунлардаги ишимизга боғлиқ. Бу зиммамизга алоҳида масъулият юклайди. Шунинг учун мўл ҳосил етиштириш билан боғлиқ бўлган барча агротехник тадбирларни юқори сифат билан ўтказишга катта аҳамият беряпмиз.

Дарҳақиқат, сифатли маҳсулот етиштириш учун барча ишларни пухта ўтказиш талаб қилинади. Совхоз заршунослари мўл ҳосилга замин ҳозирлашни куз ойлaридаёқ бошлашган. Ғўзапоялар йиғиштириб олингач, ерларнинг кимёвий состави ўрганилиб, барча майдонларга етарлича фосфорли ва калийли ўғитлар солинди. Маҳаллий ўғит чиқаришга алоҳида аҳамият берилди. Шудгорлаш асосан икки ярусли плугларда 40—45 сантиметр чуқурликда ўтказилди. Қиш давомида эса тажрибали сувчилар маҳорат кўрсатиб ерларни яхобга обдон қондиришди. Бу йил совхоз ерлари қўшни хўжаликларнинг қолоқ участкалари ҳисобига яна 400 гектарга кенгайди. Ана шу ерларнинг тупроқ структурасини агрохимиклар анализдан ўтказиб, бу майдонларга оширилган миқдорда минерал ва маҳаллий ўғитлар нормаси белгилашди. Натижада тупроқ унумдорлиги оширилди. Бунинг ҳисобига хўжалик заршунослари ўтган йилдагидан икки минг тонна кўп, жами 8 минг тонна дурдона етиштиришади.

Ерларнинг ҳосилдорлигини оширишда маҳаллий ўғитнинг аҳамияти катта. Буни яхши тушунган совхоз маъмурияти ўғит жамғарувчи бригада ташкил этган. Бу бригадага Фориш районининг чорвадор хўжаликларидан қўй қийи келтириб, далаларга солиш вазифаси юклатилган. Ҳозиргача бригада аъзоларининг матонатли меҳнати туфайли ҳар бир гектар ерга 20—25 тоннадан қўй қийи солинди. Айни кунларда етилган ерларга чигит экиш уюшқоқлик билан олиб бориляпти.

Сеялка тиркалган трактор пайкал четига келиб тўхтади. Ундан янги кийган комбинзонига енгилгина ғубор қўнган йигит сеялкачи билан биргаликда уруғ тўкилган хирмонга қараб юрди. Қадамлари шахдам, юз-кўзларида балқиб турган қувончдан қилаётган ишларидан кўнгли тўқлиги сезилиб турибди.

— Илғор механизаторларимиздан Ғаффор Нурматов шу киши бўладилар, — дея таништирди бўлим бошқарувчиси. Салом-аликдан сўнг тракторчини бир дам суҳбатга тортдик.

— Мен Абдумалик Соқиев бошчилигидаги бригадада ишлайман. Ўтган йили гектаридан пландаги 28 центнер ўрнига 40 центнердан «оқ олтин» топширдик. Бутун ҳосил агрегатлар ёрдамида йиғиштириб олинди. Бу йилги режаларимиз янада юксак. Республика илғор бригада бошлиқларининг мурожаатини бригадамиз йиғилишида ўқиб, муҳокама қилдик. Ташаббускорларнинг даъватига жавобан ҳар гектар ердан 50 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилдик.

Ғаффор Нурматов сеялка чигит билан тўлдирилганлигини кўриб, узр сўради-да, агрегат томонга юрди. Ҳозиргина чигит экилган пуштадаги тупроқни қўли билан суриб, экиш сифатини текшириб кўрди. Чигит кўнгилдагидек тушяпти шекилли хотиржам рулга ўтирди.

Пайкалнинг нариги томонидан келаётган уч-тўрт киши биз томонга яқинлашди.—Ана бригадирнинг ўзлари ҳам келиб қолдилар, — деди Абдурасул Нурматов юзлари офтобда қорайган мамнун жилмайиб келаётган кишини кўрсатиб. Кўришдик. Бу тажрибали бригадир ҳақида илгари ҳам эшитганмиз. Тиниб-тинчимас, изланувчан, янгиликка ўч бригадир тасаввур қилганимизча бор экан.

— Чигитни асосан пуштага экяпмиз, — сўз бошлади Абдумалик ака. — Сифат чакки эмас, агар об-ҳаво шундай бўлиб турса экишни икки-уч иш кунида тугаллаймиз. Бу йилги об-ҳаво нисбатан салқинроқ келди. Шу туфайли экиш билан бирга ерга эланган қўй қийи соляпмиз. Бу тупроқни қиздириб чигитнинг тез униб чиқишини таъминлайди. Коммунистик шанбаликка пухта тараддуд кўрдик. Шу куни бўлим бўйича кунлик графикни 1,5 ҳисса қилиб бажардик. Биз бу йил коллективимиз билан ўзаро маслаҳатлашиб, бригада пудрати асосида ишлашга аҳд қилдик. Дастлабки қадамлар чакки эмас. Барча экиш мавсумини тез ва сифатли ўтказишга ҳаракат қиляпти. Бригадамизда тузилган махсус назоратчилардан ташқари ҳар бир киши ўз ишини сифатли бажариш билан бир қаторда шеригининг ишларидан доимо хабардор. Чунки меҳнатга нарядсиз ҳақ тўлаш системасига кўра барча яхши ва чин дилдан ишлагандагина юксак унумдорликка ва юқори сифатга эришиш мумкин. Бу эса ўз навбатида ҳосилдорликнинг янада ошиши ва кишиларимизнинг моддий манфаатдорлиги юқори бўлишини таъминлайди. Сифатли бажарилган ҳар бир агротехник тадбир аъло навли пахта тайёрлашнинг муҳим гаровидир.

Ҳа, далаларда ҳаёт қайнайди. Деҳқон яхши ният билан заминга барака уруғи ташламоқда. У барака уруғидан осмонўпар хирмон кўтариш ишқида тер тўкяпти.

Н. МИРЗАЕВ,
К. РИХСИЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

БУГУН — СОВЕТ ФАНИ КУНИ

ТАДҚИҚОТ БИЛАН АМАЛИЁТ ЭГИЗАК

КПСС XXVI съезди қарорларида фан олдига тупроқ унумдорлигини ҳамда қишлоқ хўжалиги экинларининг маҳсулдорлигини ҳар тарафлама ошириш, янги, серҳосил нав ва гибридларни яратиб, мумкин қадар тезроқ ишлаб чиқаришга жорий этиш, уларнинг уруғчилиги системасини такомиллаштириш ва экиладиган уруғлар сифатини яхшилаш вазифаси қўйилган. Қишлоқ хўжалиги ва айниқса пахтачиликда фан-техника ечимлари натижаларини, шу жумладан, деҳқончиликнинг илғор системасини амалиётга жорий этмай туриб, ҳосилдорликни кўтариш ва унинг сифатини ошириш қийин. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев яқинда Тошкентда бўлган вақтда пахта етиштиришни кўпайтиришда эришилган ютуқларимизни таъкидлаш билан бирга конкрет вазифалар ҳам қўйди. **«Пахтачилигингизда ҳам ҳали бир талай резервлар бор, албатта, — деди Л. И. Брежнев. — Пахтанинг сифати тўғрисида алоҳида ғамхўрлик қилиш керак... Агротехника ишларининг энг мақбул муддатларига, машина терими технологиясига қаттиқроқ риоя этиш лозим. Хуллас, пахта етиштириш тўла механизациялашган тақдирда ҳам юқори сифатли хом ашё олишни ўрганиш керак».**

Бу пахтакорлар учунгина эмас, биз, қишлоқ хўжалиги соҳасида ишлаётган олимлар учун ҳам яқин келажакдаги фаолиятимизнинг асосий программаси бўлиб қолади.

Кейинги йилларда Ўзбекистон селекционерлари «АН 402», «АН-Самарқанд-2», «АН-Ўзбекистон-3», «175-Ф», «Уйчи-2», «Андижон-2», «Тошкент-6» каби ўрта толали ва «С-6037» «Термиз-7» каби ингичка толали ғўза навлари яратишди. Саноатимизнинг бугунги талабларига мос келадиган бу янги навлар ўзига хос биологик ва табиийки, агротехник хусусиятларга эга. Шу боис муайян агротехник шарт-шароитлар бўлгандагина уларнинг биологик хусусиятлари рўй-рост намоён бўлади. Ҳар бир янги нав экиб ўстирилганда албатта унинг ўзига хос хусусиятларига эътибор бериш ва агротехник тадбирларнинг шундайларини танлаш кераки, токи улар ёрдамида муайян босқичда ўсимликнинг нормал ҳаёти учун зарур бўлган ташқи муҳитга (сув, озуқа, ёруғлик, ҳароратга) бўлган биологик талаблар тўла қондирилсин.

Айтайлик, Мексика ёввойи ғўзасига радиоактив фосфор таъсир этиб олинган вилтга чидамли «АН-402» нави илдизи узун бўлади, шу сабабли бошқа навларга нисбатан, тупроқдаги намликдан самаралироқ фойдаланади. Бу нав ғўзаларни гуллашдан олдин суғормаган маъқул. Зеро, қўшимча намлик ва суғориш туфайли жуда шохлаб, бўйи кўтарилиб-ғовлаб кетиши мумкин. Бунинг ўрнига вегетация даври бошларида бошқа навларга нисбатан кўпроқ озиқлантириш, хусусан фосфор ўғити бериш керак. Шунда, гуллагунга қадар берилган ўғит наф келтириб, ғўза дуркун бўлиб ўсади. Ғўза барвақт озиқлантирилмаса ёки фосфор ва калий ўғитига нисбатан азот ўғити кўпроқ ишлатилса, шунингдек кеч, августнинг ўрталаригача озиқлантира берилса, ғўзанинг ҳосил тугиши сустлашиб, унинг чўғи ва сифатига салбий таъсир этади.

Шу ўринда бу ва бошқа янги навлар амалиётга жуда суст жорий этилаётганлигини алоҳида таъкидлаш жоиздир. Бунга кўпроқ маҳкамалараро келишмовчиликлар, яхши уруғчиликни йўлга қўйиш судралаётганлиги, янги навни ишлатишга ҳаддан ташқари эҳтиёткорлик қилинаётганлиги каби субъектив сабаблар тўғаноқ бўлмоқда. Айтайлик, «АН-402» нави 1978 йилда озгина майдонга экилган эди. Тўғри, бу йил унга ажратилган майдон 1978 йилдагига нисбатан қарийб 100 марта кўпайди. Аммо республиканинг умумий пахта майдонига таққосланса, ҳали ҳам жуда кам эканлиги маълум бўлиб қолади. Кейинги уч йилда шу нав бўйича тўртта элита хўжалиги ташкил этилди, холос. Бу йил шундай хўжаликдан яна учтаси иш бошлади. Кўриниб турибдики, бу истиқболли навни суст кўпайтироқдалар, элита хўжалиги ҳам ҳали жуда оз. Ҳолбуки, амалдаги навлар районлаштирилган пайтда икки-уч йил ичидаёқ жами пахта майдонининг ярмисига экилган эди. «АН-402» ҳам шундай қилинса, гектаридан камида 3 — 5 центнер қўшимча ҳосил олиш ва тола сифатини яхшилаш мумкин.

Ҳамма яратилаётган янги ғўза навлари саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришнинг йил сайин ортиб бораётган талабларига жавоб беравермайди, албатта. Шу туфайли бир қанча етакчи селекционерлар билан ҳамкорликда ўрта ва ингичка толали пахта берадиган ғўзаларнинг келажакда яратиладиган навлари моделларини ВАСХНИЛ президиуми тасдиқлади. Ҳозирги кунда пахтачиликдаги селекция ишлари билан шуғулланувчи ҳамма муассасалар ўз ишларида ана шу моделларга асосланмоқдалар.

Келгусида ўрта толали навларнинг ҳар гектаридан 70—80 центнердан ва ингичка толали пахтанинг ҳар гектаридан 40—50 центнердан ҳосил берадиган, ҳозиргига нисбатан 10—12 кун барвақт етилиб, октябрь ойидаёқ барча терим ишларини тугаллаш имконини берадиган навлар яратилади. Бундай навлар вилт, гоммоз, илдиз чириш касалликларига чидамли, ўргимчаккана, шира, ғўза тунлами каби зараркунандалар ҳамда қурғоқчилик, совуқ, гармсел ва бошқа хил ташқи муҳит таъсирларига сўз бермайдиган бўлиши керак. Келажакда пахтачилигимизда кенг қўлланиладиган навлар сувни кам истеъмол қилади, барги табиий тўкилади. Бундай навлар кўп ва сифатли тола беради, чигити серёғ бўлади.

Селекциядаги янги методлар орасида ғўзага радиоактив фосфор билан таъсир этиш анча самарали ҳисобланади. Республика Фанлар академиясининг ўсимликлар экспериментал биологияси институтининг радио-биология лабораториясида шу йўл билан ўттиздан ортиқ ўрта ва ингичка толали истиқболли навлар яратилди.

Ҳосилдорликни оширишда янги, сермаҳсул навлар яратиш, уларни амалиётга жорий этиш билан бирга сифатли уруғликни сақлаб қолиш ва хусусиятларини яхшилаб бориш ҳам муҳим омил ҳисобланади. Бизда уруғчилик соҳасида катта иш қилинди. Уруғлик етиштиришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш, уруғчиликни саноат негизига кўчиришни таъминлайдиган изланишлар бу борада катта роль ўйнамоқда. Ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаганидек, яхши йўлга қўйилган уруғчилик қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилини камида 20 процент оширади. Бизда чигит сифати ва пахта ҳосилдорлигини оширишнинг резервлари оз эмас. Қуйида шулардан айримларига тўхталиб ўтамиз.

Фанда ғўза уруғчилигида бир хил нав ўсимликлари навларини ўзаро ички чатиштириш уларнинг узоқ муддат сақланиши ва ҳосилдорликни ошириши исбот этилган. Лекин кейинги йилларда бу масалага етарли эътибор берилмаяпти. 1976 йилдан буён республикамизда «108-Ф», «С-4727» ва «5904-И» навларидагина ички чатиштириш олиб борилмоқда. Бу тадбир бошқа районлаштирилган навларда ҳам ўтказилиши керак.

Тупроғи шўр майдонларда 3—4 йил мобайнида пахта етиштирганда ғўза ана шу шароитларга аста-секин физиологик жиҳатдан мослаша боради. Шу сабабли шўрҳоқ ерларда чигитни бир текис ундириб, юқори ҳосил олиш учун уруғлик худди шу ерда етиштирилган ҳосилдан тайёрланиши керак.

Ҳосил териб олингандан сўнг, уруғлик омборга қўйилган вақтда физиологик етилиб, сифати яхшилана боради. Лекин ҳозир амалда қўлланилаётганидек чигитни ярим йил сақлаш унинг етилишига камлик қилади. Шу боис экишдан аввал чигитни бир кеча-кундузда 30-35 даража қиздириш керак. Ёки иккинчи йил сақланаётган чигитни экиш лозим. Бу ҳол ҳосилдорлик ошиб, сифат яхшиланишига имкон беради.

Кўп йиллик тажрибадан шу нарса маълумки, сермаҳсул ғўзадан, ҳар тупида камида 17—20 та кўсаги бўлган ғўзадан йиғиштириб олинган «оқ олтин»дан саралаб олинган чигит юксак агротехник қоидалар асосида ишлов берилган майдонларга экилганда, гектаридан 60—80 центнер ва ундан ҳам ошириб ҳосил олиш мумкин. Шу муносабат билан элита-уруғчилик хўжаликларига суперэлита ва элита уруғликларини серҳосил туплардан танлаш йўли билан тайёрлаш тавсия этилади. Тегишли даражада агрофон — шароит яратилса, бу ҳол келаси йили экин майдонининг пахта ҳосилдорлигини кескин ошириш имконини беради.

Юқорида айтилганлар асосида пахта етиштириш суръатларини пасайтирмаган ҳолда, ер ва сувнинг бир қисмини дон, беда, дуккакли экинларга ажратиб бериш, шунингдек, пахта-беда ва бошқа хил алмашлаб экишни тезроқ ўзлаштириш, шу йўл билан чорвачиликни ривожлантириш учун қўшимча мустаҳкам озуқа базасини яратиш мумкин. Алмашлаб экишнинг эса фойдаси катта — тупроқнинг физик-химик ва биологик хусусиятларини яхшилайди, ундаги органик моддаларни (гумус) тиклайди, ўсимликнинг минерал моддалар ва сувдан яхши фойдаланишига кўмаклашади, касаллик тарқатувчи микроорганизмларни камайтиради, муҳими, энг яхши биогеоценоз ҳосил қилиб, тупроқ унумдорлигини кўтаради.

Пахта ҳосилдорлигини ошириш, унинг сифатини кўтаришдаги резервлардан тўғри фойдаланиш суғориладиган майдонларда сифатли пахта етиштиришни анча кўпайтириш имконини беради. Бу эса ўз навбатида ер ва сув ресурсларининг каттагина қисмини алмашлаб экишни ўзлаштириш ҳамда озуқа базасини кенгайтиришга ажратишга шароит яратади. Табиийки, бу йўл Ўзбекистондагина эмас, совет пахтачилигининг бошқа зоналарида ҳам «оқ олтин» етиштиришни кўпайтириш билан бирга чорвачиликни ривожлантиришга олиб келади.

Пахта етиштиришни кўпайтиришнинг бошқа биологик, агротехник, агрохимик, агрофизик ва мелиоратив йўллари ҳам оз эмас. Ҳеч шубҳасиз, республикамизда пахта ҳосилдорлигини оширишнинг барча резервлари аста-секин, тўла-тўкис ишга солинади. Мамлакатимизга керакли миқдорда қимматбаҳо хом ашё етказиб берилади. Ана шунда КПСС XXVI съезди ўртага қўйган озиқ-овқат программаси, партиямиз Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқлари, хусусан, республикамизга олий мукофот — Ленин ордени топшириш чоғида сўзлаган нутқларида баён этилган кўрсатма ва маслаҳатлар бажарилишига, ўн биринчи беш йилликнинг улуғвор режалари амалга оширилишига муваффақиятли ҳисса қўшган бўламиз.

Н. НАСИРОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ўсимликлар экспериментал биологияси институтининг лабораторияси мудири, ВАСХНИЛ мухбир аъзоси.

Республикамиз бўйлаб

ШОЛИ:

АГРЕГАТЛАР ДАЛАДА

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикамизга учинчи Ленин ордени топширилишига бағишлаб ўтказилган мажлисда сўзлаган сермазмун нутқи барча қатори Сирдарё районидаги «Шоликор» совхози меҳнаткашларини ҳам янги зафарлар сари илҳомлантириб юборди. Хўжалик меҳнат аҳли ўз зиммасига оширилган мажбурият қабул қилди. Бу йил давлатга пландаги 10.500 тонна ўрнига 13 минг тонна шоли етказиб беришга қарор қилинди.

Хўжалик деҳқонлари экиш-тикишга ҳар қачонгидан уюшқоқлик билан киришдилар. Областда биринчи бўлиб чекларга уруғ сепиш бошлаб юборилди. Мавжуд 30 та экиш агрегатларининг ҳаммасидан унумли фойдаланилмоқда. 120 нафар механизатор астойдил иш олиб бормоқда. Натижада кунига 390—400 гектар майдонга уруғ сепилаётир.

— Бу йил 2870 гектар ерда шоли етиштирамиз, ҳамда мамлакатга ҳар қачонгидан ҳам мўл ва арзон «марварид дон» етказиб берамиз, — дейди совхоз директори Бозор Маманов, — Экиш-тикишга уюшқоқлик билан киришганимиз туфайли қатор бригадаларда бу иш қисқа вақт ичида ниҳоясига етказилмоқда. Жумладан, Ваҳоб Умматов бошлиқ бригада коллективи совхозда биринчи бўлиб экишни тугаллади. Бригада деҳқонлари 80 гектар ернинг ҳар гектаридан 50 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилдилар. Пак Ен Сек бошлиқ бригадада ҳам 60 гектар майдонга шоли экиб бўлинди.

«Шоликор» совхозининг фидокор меҳнаткашлари узоғи билан 10—12 иш кунида барча майдонларга сифатли қилиб уруғ қадаш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

МАККАЖЎХОРИ:

ПАРВАРИШ ҚИЗҒИН

ЖАРҚЎРҒОН. «Социализм» колхозининг Ёмғир Бўриев бошлиқ бригадаси далаларида маккажўхори қийғос униб чиқиб, мавж уриб ривожланмоқда. Бригада механизаторлари ўз агрегатларига культиваторлар тиркаб, экинни парвариш қилишга киришдилар. Механизаторлар ниҳолларнинг бараваж ўсиши учун культивация билан бир вақтда ерга минерал ўғитлар ҳам солмоқдалар.

Бу йил Ё. Бўриев бригадаси ҳар гектар майдондан юз центнердан «каҳрабо дон» етиштиришни мўлжалламоқда. Бунинг учун маккажўхорини сифатли парвариш қилиш ишларининг ҳаммаси тиғиз график асосида олиб борилаётир.

«Коммунизм», «Партия XXII съезди» колхозлари ва бошқа хўжаликларда ҳам маккажўхори экилган майдонларга культиваторлар олиб чиқилди. Қийғос униб чиққан ниҳоллар яхши ривожланмоқда.

ПИЛЛАЧИЛАР АҲДИ

Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхоз пиллачилари ўтган йили 296 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан 60 килограмм ўрнига 70 килограммдан кумуш тола етиштирган эдилар. Норхоним Расулова, Мукаррам Маъдиева, Зайдулла Ўбайдуллаев каби илғор пиллакорлар 3—4 қути қурт боқиб, унинг ҳар қутисидан 105—110 килограммдан ҳосил олишди.

Колхоз пиллачиларининг яқинда бўлиб ўтган семинарида бу илғор пиллакорлар иш тажрибаси ўрганилди. Семинар охирида сўзга чиққан Зулайҳо Каримова, Отабек Ғуломов ва Маҳбубахон Бўриева каби кумуш тола ижодкорлари илғор пиллачиларнинг методи асосида ишлаб, ҳар қутидан 100—110 килограммдан пилла етиштиришга аҳд қилишди.

Чет элларда

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ОКЕАНЛАРДА ХАВФСИЗЛИК УЧУН

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг СССР Касаба союзлари съездида ва Тошкентда сўзлаган нутқларида олға сурилган янги тинчлик ташаббуслари орасида ҳарбий-денгиз флотларининг ҳаракатларини чеклаш тўғрисидаги [illegible]

[illegible]

БАҲОРГИ ТИНЧЛИК ЮРИШЛАРИ

Шу кунларда Ғарбий Европада бўлаётган баҳорги тинчлик юришлари [illegible]

[illegible]

Г. ШИШКИН,
(ТАСС).

Совет Иттифоқи билан Финляндия ўртасидаги дўстона савдо-иқтисодий ҳамкорлик мустаҳкамланиб бормоқда. Финляндиянинг Совет Иттифоқига жўнатаётган маҳсулотининг турлари йил сайин кўпаймоқда. Суратда: «Антанас Снечкус» транспорт рефрижераторининг денгизчилари билан фин кемасозлари суҳбатлашмоқдалар.

(ТАСС фотохроникаси).

АНГЛИЯ — АРГЕНТИНА:

Ҳарбий кучга умид боғламоқдалар

ЛОНДОН, 16 апрель. (ТАСС). Буюк Британиянинг консерватив ҳукумати Жанубий Атлантикада ҳарбий ҳаракатларга зўр бериб тайёргарлик кўрмоқда. Бош министр М. Тэтчер ва кабинетнинг бир қанча министрлари ҳарбий қўмондонлик вакиллари билан кенгаш ўтказиб, унда Аргентинага қарши жанговар операцияларнинг планларини муҳокама қилдилар.

Матбуот, жумладан, ҳукумат Фолкленд (Мальвин) ороллари томон ҳаракат қилиб бораётган ҳарбий денгиз кемаларида тик кўтарилиб учадиган «Харркер» қирувчи самолётлари сонини икки баравар кўпайтириш ниятида эканлигини хабар қилмоқда. Порт Смутда десантчи вертолёт ташувчи «Интрепед» кемасини денгизга чиқариш учун кеча-ю кундуз тайёргарлик давом этмоқда. Ана шу кема ичида 700 нафар денгиз пиёда аскарлари, артиллериялар, ракеталар, вертолётлар бўлади.

Англияда милитаристик ваҳима вазияти кучайтирилмоқда. Буюк Британия ҳукумати Фолкленд оролларида ҳарбий операция ўтказиш учун ҳеч қандай харажатлардан қайтмайди, деди молия министрлигининг бош секретари Л. Бриттен.

БУЭНОС-АЙРЕС, 16 апрель. (ТАСС). Бу ерда Аргентина ҳарбий қўмондонлигининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда Фолкленд (Мальвин) ороллари теварагидаги можарони бартараф этишнинг Аргентина плани кўриб чиқилди. Маълумки, Аргентина Англия ҳарбий денгиз қамалини бекор қилиб, ўз кемаларини чақириб олган, архипелаг узра Аргентина байроғи сақланиб қолинишига рози бўлган тақдирда ороллардан ўз қўшинларини олиб чиқиб кетишга тайёрдир. Лондон бу таклифларга рози бўлишдан қатъиян бош тортмоқда. Аргентина ташқи ишлар министри Н. Коста Мендес журналистлар билан суҳбатда қайд этиб ўтганидек, Англия билан музокараларда ҳозирча силжиш бўлгани йўқ, аммо можарони музокаралар олиб бориш йўли билан бартараф этиш имкониятлари ҳали мавжуд.

Министр пойтахтдаги «Радио Ривадавиа» радиостанциясининг мухбири билан суҳбатда шуни таъкидладики, АҚШ Англияга мадад бераётганлиги тўғрисидаги хабарлар тасдиқланган тақдирда Аргентина вужудга келган кескин вазиятни бартараф этиш йўлларини қидириб топишда Вашингтоннинг иштирок этишидан воз кечади.

Телам Информация агентлигининг хабар қилишича, Аргентина ҳарбий денгиз кучларининг жанговар кемалари отряди, шу жумладан «25 Май» авианосеци Пуэрто-Бельграно ҳарбий-денгиз базасидан чиқиб Жанубий Атлантикага, тахминан Фолкленд (Мальвин) ороллари томон йўл олди.

АҚШ давлат секретари А. Хейг пайшанба куни Вашингтондан Буэнос-Айресга келди. У Аргентина раҳбарлари билан музокараларнинг янги даврасини ўтказади. Шундан бироз илгари Аргентина президенти Л. Гальтиери президент Рейган билан телефон орқали сўзлашиб, можарони тинч йўл билан бартараф этишга интилажагини таъкидлаган эди.

НАЗМ ДАФТАРИДАН

ЙЎЛДАГИ ТОШ

ШУКРУЛЛО,
Ўзбекистон ССР халқ шоири

Ой ҳам бир замонлар афсона эди,
Юлдузлар туюлар эди бир сеҳр.
Самовот олами пинҳонмас энди,
Одамзод зеҳнига бўлмай қолди сир!

На энди уммонлар ҳайратга солар,
На асрий музликлар... Ҳаммаси аён.
Аммо баъзан ақл етмасдан қолар
Кимлигин билмакка турган ёнма-ён.

Одамзод топди-ю коинот сирин
Аммо инсон ҳамон ўз-ўзига сир.
Гоҳо овламоқчун бир қизнинг қалбин
Не доно йигитлар ўртанар ахир!

Инсон бир мўъжиза! Битта табассум
Жону жаҳонингга бағишлар ҳузур.

Чимрилган қош-ковоқ гоҳида бир зум
Инсоннинг биллурдай дил қасрин бузур.

Гоҳо табассумлар, ҳамду санолар
Субҳа козиб кабн бошлар зулматга.
Ҳаққини айтганлар рақиб саналар,
Гоҳо кек сақлаймиз покиза зотга.

Бир инсон қалбига йўл топмоқ учун
Лойқа хаёлотлар ўртайди баъзан.
У сирли жумбоққа айланар бутун,
Йўқдек тўйилади аниқ бир мезон.

Шубҳалар ўтида гоҳо ўртаниб
Бировга меҳр қўйиб, бирни янимиз.
Аммо чин инсонни — йўлдаги тошни
Бир чеккага олган чоқда танимиз.

И З

Яна баҳор келди! Қолган умр ҳам
Ўтади сездирмай — эригандек қор.
Боболар айтгандек бу дунё бирқам;
Эй дўстим, афсусин чекмагил зинҳор!

Кечаги биллур қор, мана, йўқ бугун...
Ариқда шилдираб куйлаб оқмоқда.
Қирдаги парчасин остидан, гулгун
Майсалар бўй чўзиб, кулиб боқмоқда.

«Узилган бир киприк абад йўқолмас!»
Ҳеч нарса келмагай, ўтмагай бежиз.
Кимдир қаср солар, кимдир ер чопар
Ҳаётда ҳар кимдан қолур битта из.

О, кимдан яхши из, бир нишон қолса,
Бунинг савобига ҳеч нарса етмас!
Аммо, сен қолдирган изни кўрганда
«Дунёни топтапти!» демасалар, бас!

ҲУСН ҲАҚИДА ДЎСТЛАРИМИЗНИНГ АЙТГАНЛАРИ

Баъзан ёшларимиз муҳаббат нима!
Гўзаллик нима! — деб беришар савол.
Муҳаббат нелигин билсам ҳам, аммо,
Гўзаллик ҳақида сўзлашим маҳол.

Гўзаллик, муҳаббат, бу — бир мўъжиза,
Ҳамма ҳам бир хилда уни ҳис этмас.
Гўзаллик ҳақида менинг сўзлашим
Албатта, унча ҳам камтарлик эмас.

Қайсину Дудинни, Мустай, Расулни,
Давидни биласиз, ҳаммага машҳур.
Ҳусн тўғрисида улардан ортиқ
Бирорта маъқул гап айтишим мушкул.

Қайсиннинг фикрича — лаблари қалин,
Бўйни узун одам бўлармиш гўзал.
Аммо Расул ташлаб менга кўз қирин
Қайсинга қўшимча қилди шу маҳал:

— Сен айтган одамнинг сочлари тўзган,
Бир оз бўлса эди юзи ҳам узун.

Нозик бўйнига-ю қалин лабларига
Бу яна бўларди қўшимча ҳусн.

Ҳусн тўғрисида бошқаларнинг ҳам
Билмоқчи бўларсиз фикрин ҳойна-ҳой!
Тили чучуклик ҳам баъзи одамга
Ҳусн бўлишини сўзлайди Мустай.

Дўстларим сўзлаган фазилатларни
Баъзилар мендан ҳам излаши мумкин.
Мен нима ҳам дердим, дўстлар наздида
Шундан иборатдир ҳақиқий ҳусн.

Ойна синиғидек ялтироқлик ҳам
Албатта саналмас ҳақиқий ҳусн.
Гўзаллик инсоний ички бир олам,
Фикрин баён этди Дудин шу йўсин.

Менимча гўзаллик қирраларини
Нозик дид шоирлар айтишди тўлиқ.
Ҳазилми, бу чинми, аммо билмадим,
Уларга қўшилмай ҳеч иложим йўқ!

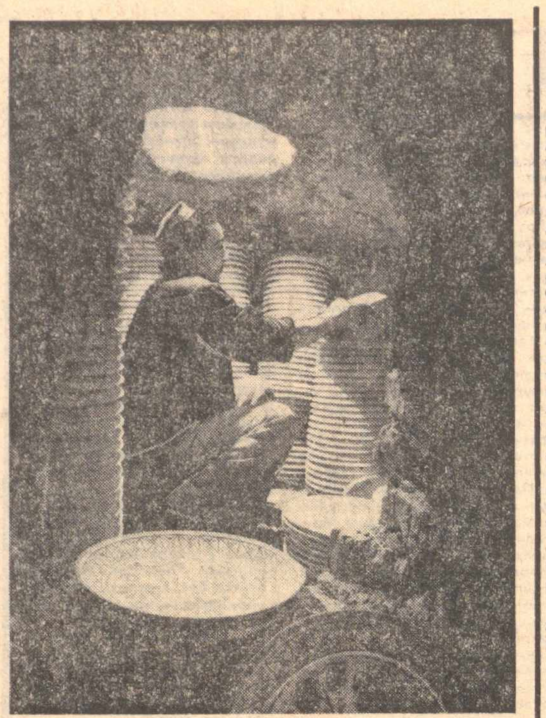

Республикамизга ташриф буюрган меҳмонлар қадимий ҳунармандчилик буюмларини совға сифатида олиб кетишлари табиийдир. Ўзбекистонда бундай буюмлар ишлаб чиқариш йил сайин ошиб бормоқда.

Фарғонадаги Риштон керамика заводида бу йил 5 миллион донага яқин турли-туман маҳсулот тайёрланади. Бу корхона маҳсулотлари мамлакатимиздагина эмас, Чехословакия, Финляндия, Италия, Англия, Франция мамлакатларида ҳам машҳурдир. Суратда: корхонада ўн йилдан буён меҳнат қилаётган Набижон Сиддиқов иш устида.

Р. Шагаев фотоси. [ЎзТАГ].

ҚАҲРАМОНЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Тошкент область Янгийўл районидаги 33-мактаб ўқувчилари ва ўқитувчилари ажойиб учрашувга тўпландилар. Кечага ташриф буюрган жангчи-ёзувчи Вали Ғафуровни ёш китобхонлар қизғин кутиб олдилар. В. Ғафуров билан бирга унинг асарлари қаҳрамонлари — Совет Иттифоқи Қаҳрамони Абдулла Қурбонов ва Сталинград жанги иштирокчиси, Қизил Юлдуз ордени кавалери Мели Муҳамедов ҳам бор эди. Бу учрашувни янада жонлантириб юборди. Ёшлар учрашувдан жуда катта қониқиш ҳосил қилдилар. Улар ўзларини қизиқтирган саволларга батафсил жавоб олдилар. Учрашувга ташриф буюрган қаҳрамонларнинг ҳар қайсиси ҳақида жуда кўп ва марокли гапларни айтиш мумкин. Ёзувчи Вали Ғафуров Улуғ Ватан уруши даҳшатларини ўз бошидан кечиргани учун ҳам яратган асарларини китобхонлар ҳаяжон билан ўқиб чиқишади.

Учрашув охирида меҳмонлар фахрий пионерликка қабул қилиндилар.

С. ҒОФУРОВ.

СОЛДАТ МАКТУБЛАРИ

МУСОБАҚАДОШЛАР

СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллиги шарафига бошланган мусобақа тобора қизғин тус олмоқда. Армияга чақирилгунча электр пайвандчи бўлиб ишлаган Олимжон Абдураззоқов армия сафида ҳам пайвандчилик қилмоқда. Ҳозир участка бошлиғи ва пайвандчилар унга мураккаб конструкцияларни пайвандлашни ишониб топширишмоқда. Олимжон бу ишончни фидокорона меҳнати билан оқламоқда.

«СССРнинг 60 йиллигига — 60 зарбдор ҳафта» мусобақасига отряд пайвандчилари орасида биринчилардан бўлиб қўшилган Олимжон Абдураззоқов сафдоши Ўрол Тожиев билан мусобақалашмоқда. Қурилиш майдонида чиқарилаётган «Жанговар варақа» ва «Чақмоқ» саҳифаларида мусобақадошларнинг кунлик, ойлик ва квартал топшириқларини қандай бажараётганликлари кенг ёритилмоқда.

Мусобақадошлар яқинда ўз зиммаларига янги оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилишиб, йиллик планларини шу йилнинг 20 декабригача бажаришга, план топшириқларини эса камида 110 процентдан адо этишга ва ҳар бирлари 100 килограммдан электрод тежаб қолишга аҳд қилдилар.

И. МАҲКАМОВ.

СОВҒА

Ротамизнинг шахсий состави ВЛКСМнинг XIX съездини жанговар тайёргарлик ва меҳнатда юқори кўрсаткичларга эришган ҳолда кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилмоқда. Қисм партия ва комсомол ташкилотлари ташаббуси билан ташкил этилган комсомол съездлари мандатига имзо қўювчилар сони тобора кўпайиб бормоқда.

Яқинда умумий йиғилишда энг илғор ва жамоатчи солдатлар номи тилга олинди ва улар мандатга имзо қўйишдек шарафга сазовор бўлдилар. Шу кунгача мандатга Ҳ. Аноров, А. Эшматов, Т. Хотамов, Ю. Имонов, В. Агапов, М. Кузнецов, В. Эрдиевлар имзо қўйишди. Илғор жангчилар ишлаётган бригадалар кунлик планларини 120-128 процент қилиб адо этмоқдалар. Бу кўрсаткич эса бошқа бригадалар кўрсаткичидан анча юқоридир.

М. ИЛҲОМОВ.

* * *

Шунингдек, старшина М. Тожибоев, солдатлардан А. Сайфуддинов, М. Мираҳмедов, И. Эргашев, И. Фарҳодов ва бошқалар қуролдош дўстларининг жанговар ва сиёсий тайёргарликдаги ютуқлари, ҳарбий қурувчиларнинг бунёдкорлик ишлари тўғрисида хат-хабар йўллаганлар.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

127-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон ССР Енгил саноат министрлиги корхоналари учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлаб беради.

эркаклар, хотин-қизлар ва болалар кийимларини тайёрлаш бўйича бичиқчи, эркаклар, хотин-қизлар ва болалар кийимларини тайёрлаш бўйича тикувчи-моторист.

Тошкент шаҳри ва Тошкент областининг яқин районлари мактабларининг 8 ва 10 синфларини битирганлар қабул қилинадилар.

ЎҚИШ МУДДАТИ: 10-синф ҳажмида маълумотлилар учун — бир йил. Мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатида ана шу ихтисос бўйича ўқиган ва бичиш ва тикиш курсларини битирганлар учун 6 ой;

8-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИЛАР УЧУН — 2 ВА 3 ЙИЛ.

Билим юртини 3 йиллик таълим программаси бўйича битирганларга ихтисослик ва тўлиқ ўрта маълумот тўғрисида диплом берилади.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Энгельс кўчаси, 60-уй — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг территориясида), 2, 9, 18, 57, 19, 21, 26, 51, 60, 72, 81, 47, 62, 89, 24, 115, 117-автобуслар, 2, 3, 16, 22, 23, 25, 28, 29-трамвайларнинг «Олой бозори» бекати). Телефонлар: 35-62-41, ички 3-35, 3-79.

Тошкент шаҳри, Магазин-мавзук кўчаси, 136-уй Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси филиалининг территориясида (10 «э», 43, 88-автобуслар, 27-трамвайнинг «Шимолий Олмазор» бекати). Телефон 48-64-04).

Тошкент шаҳри, Чехов кўчаси, 5«а»-уй (2, 3, 25, 60, 80-автобусларнинг «Қизил тонг» бекати). Телефон 33-19-24.

Ўқиш пайтида 2—3 йил ўқийдиган ўқувчилар давлат таъминотида бўладилар, бир йил муддат билан ўқийдиганлар — 30 сўм ҳажмида стипендия оладилар, мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатлари, бичиш ва тикиш курсларини битирганлар ойига 70 сўм стипендия оладилар.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида стипендияга қўшимча ишланган меҳнат ҳақининг 50 процентини ҳам оладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар институт ва техникумларга юборилади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртига киришни хоҳловчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим: паспорт (туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома), маълумоти тўғрисидаги аттестат, турар жойидан ва 286-формадаги медицина справкалари, директор номига ариза, 4 та фотосурат (3x4 см.), мактабдан характеристика.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ А. Р. БЕРУНИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ

Мактабларнинг битирувчиларини факультетлар бўйича ўтказиладиган

ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

21 апрелда соат 14 дан 17.00 гача

саноат ва граждан қурилиш факультети — Я. Колас кўчаси, 16-уй.
Қурилиш инженерлиги факультети — Ульянов кўчаси, 3-уй.
Архитектура факультети — Ўзбекистон кўчаси, 25-уй.
Химия-технология факультети — Т. Шевченко кўчаси, 1-уй.

22 апрелда соат 14 дан 17.00 гача

Энергетика факультети — Студентлар шаҳарчаси.
Саноат энергетикаси факультети — Студентлар шаҳарчаси.
Инженерлик физика факультети — Студентлар шаҳарчаси.
Системаларни автоматлаштириш бошқармаси факультети — Студентлар шаҳарчаси.

23 апрелда соат 14 дан 17.00 гача

Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги факультети — Студентлар шаҳарчаси.
Механика-машинасозлик факультети — Студентлар шаҳарчаси.
Самолётсозлик факультети — У. Юсупов кўчаси, 107-уй.

24 апрелда соат 14 дан 17.00 гача

Геологоразведка факультети — Студентлар шаҳарчаси.
Кон-металлургия факультети — Студентлар шаҳарчаси.
Нефть ва газ факультети — Куйбишев кўчаси, 21-уй.
Кечки ва сиртқи бўлим — Пахтакор кўчаси, 3-уй.

ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ ПРОГРАММАСИ:

Факультет декани ва кафедралар мудирларининг чиқиши.

Лаборатория ва кафедралар билан танишиш, кириш имтиҳонларини топшириш ва тайёрлаш учун консультациялар ўтказиш.

СПОРТ

МОТОПОЙГА:

СОВРИНДОРЛАР

ЖИЗЗАХ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Наврўзбулоқ тепаликлари яна гавжумлашди. Бу ерда Қирғизистон, Тожикистон республикалари, Свердловск области, Тюмень ва Олтой ўлкалари ҳамда Кемерова шаҳридан келган моҳир мотоциклчилар ўзаро куч синашдилар. «Джиззакская правда» газетаси соврини учун ўтказилган мотопойгада жами юзга яқин спортчи марра сари интилди. Пойгачилар 125-1000 кубсантиметрли мотоциклларда маҳорат кўрсатдилар. Мусобақага пухта ҳозирлик кўрган Қирғизистоннинг Ўш области спортчилари мотоциклларни усталик билан бошқариб, умумкоманда ҳисобида зафар қучдилар. Ғолиб командага газетанинг соврини топширилди. Тошкент шаҳар ва пойтахт области вакиллари иккинчи ҳамда учинчи ўринларни эгаллашди.

УЧРАШУВЛАР ВА ОЧКОЛАР

✦ ХОККЕЙ. Финляндияда Европа ва жаҳон чемпионатининг саралаш учрашувлари давом этмоқда. Иккинчи тур ўйинларида қуйидаги ҳисоблар қайд қилинди: АҚШ — Италия — 5:7, СССР — Швеция — 7:3, Канада — ЧССР — 2:6, ГФР — Финляндия — 3:4. Ҳозир совет хоккейчилари тўртта очко билан пешқадамлик қилишмоқда. АҚШ командасида биронта ҳам очко йўқ. Қолган командалар ҳисобида иккитадан очко тўпланди.

ШАНБАЛИК ФОНДИГА

Кеча кечқурун Свердлов номли концерт залида республикада хизмат кўрсатган артистлар Ортиқ Отажонов, Гулсара Ёқубова иштирокида катта концерт берилди. Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати «Лазги» ансамбли концертидан тушган маблағни шанбалик фондига ўтказишга якдиллик билан қарор қабул қилинди.

С. ҚЎҚОНБЕКОВ.

ЁЗУВЧИЛАРНИНГ ЯНГИ АСАРЛАРИ

Оқилжон ҲУСАНОВ.

Ёзувчи Оқилжон Ҳусанов эллик ёшга тўлди. У ўттиз йиллик ижодий фаолияти мобайнида «Тоғда ўсган бола», «Сирли одам», «Самарқанд булбули», «Қўшиқчининг тақдири», «Меҳри дарёлар», «Булбулнинг гўшти», «Қашқар гўзали», «Бўлмаганга бўлишма» сингари қатор ҳикоялар тўплами ва қиссалар яратди. Оқилжон Ҳусанов очерк жанри тараққиётига ҳам муносиб улуш қўшиб келмоқда. Қуйида адибнинг кичик ҳикояларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

САДАҚАЙРАҒОЧ

Бу воқеани дўстим Азимжон айтиб берди:

— Бундан уч-тўрт йил аввал колхоз иши билан Самарқандга бордим. Баҳор пайти эди. Ҳаммаёқ майсалар, гуллар, лолалар билан қопланган, орасира ёмғир ҳам ёғиб турарди. Қайтишимизда — Булунғур билан Ғаллаоролнинг ўртасида машинамиз бузилиб қолди. Шеригим колхоз раисининг шофёри эди. «Оббо, уч-тўрт соат қолиб кетадиган бўлдикда», деди. Йўловчи машиналардан бири ёнимизга келиб тўхтади. Унинг шофёри шеригимга таниш чиқиб қолди. Иккала шофёр машинани тузатиш учун уннаб кетишди. Қарасам, ортиқчадек турибман. Йўл четидаги дўнгликка чиқиб, у ёқ бу ёққа кўз ташладим. Темир йўл тарафда разъезд, унинг атрофида катта-кичик дарахтлар кўзга ташланди. Йўлнинг ўнг тарафи эса, лалмикор ғаллазор, учдан нарёғи тоққа ёндашиб кетган яйлов экан. Боғбон эмасмизми, қаерга борсак, кўзимиз дарахт излайди. Ғаллазорнинг ўртароғида, қирга ўхшаш ясси баландликнинг орқасида дарахтнинг учига ўхшаш бир нарса кўринди. Беихтиёр ўша томонга юрдим...

Ясси қирга чиқиб қарасам, ҳақиқатан ҳам ялангликда катта садақайрағоч ўсиб турибди. Қирнинг нариги тарафи ғалла экилмайдиган бўз ер — чорва боқиладиган яйлов экан. Садақайрағоч ёнига бордим. Баҳайбат дарахт атрофига йирик-йирик тошлар уюб қўйилган, садақайрағоч танаси одам баравариди тиканли чангаллар билан ўраб ташланган. Икки-уч қадам пастроқда булоқдан милтиллаб сув отилиб, ингичка цемент ариқча орқали ҳовузчага тушиб турибди. Садақайрағочнинг таги супадек теп-текис, бир томонда тошдан ясалган чойўчоқ, иккинчи томонда букланган шолча ётибди. Дарахт билан булоқ атрофи ҳовузчагача четан билан ўраб қўйилган. Четаннинг ташқариси, айниқса, ҳовузча атрофи қўй қийи билан тўлиб кетган.

Бир маҳал пастдан, сой томондан итларнинг ҳургани эшитилди. Сўнгра одам овози қулоққа чалинди. Итлар тинчиди. Сойда қўй суруви бор экан. Чўпонлардан бири қирга чиқа бошлади. Ўзи ёш бўлса ҳам мўйлов қўйган, офтобдан юзлари қорайган чўпон йигит таёғини белига тираганича битта-битта қадам босиб етиб келди. Саломлашдик. Чўпон кўришa туриб:

— Келинг, муллака. Хизмат? — деди.

Мен ўзимнинг шундоқ — томоша қилиб юрганимни, қир бағрида ўсиб турган дарахтга қизиқиб келганимни айтдим.

Чўпон таёғини дарахтга тираб қўйди-да, букланиб ётган шолчани бир-икки силкиб, ерга тўшади. Мени ўтиришга таклиф қилди. Чойўчоққа олов ёқмоқчи эди, мен кўнмадим. Дарахтга тикилиб турганимни кўриб, рўпарамга чўкди.

— Бу садани раҳматлик бобом эккан эканлар, — деди у. — Бундан эллик олтмиш йил аввал ҳам шу булоқ бор экан. Бор экан-у ёз келди дегунча қуриб қолар экан. Бобомиз сурувни суғориш учун ё Булунғур ариғига ҳайдаб борар эканлар, ёки қудуқдан сув тортиб беришга мажбур бўлар эканлар. Бу атрофда биронта соялайдиган жой ҳам йўқ экан.

Бир куни эрталаб бобом ўз ўринларига дадамни қолдириб дилар-да, бир қўйни отга ўнгариб, Жомбой томонга йўл олибдилар. Кечга яқин мана шу саданинг ниҳолини олиб қайтибдилар... Ёз келгунча булоқ сувидан қуйиб турар эканлар. Ёзда эса қудуқ суви билан парвариш қиларканлар. Сада ўсган сари сояси кенгайиб, булоқ суви ҳам кўпайибди. Ҳозир ёзин-қишин бирдай оқиб туради... Мана, энди бобомиздан қолган бу ёдгорлик бизга ҳам, қўй-қўзиларимизга ҳам соя беряпти. Буни қарангки, булоқ аввал садага сув берган, ниҳолнинг чанқоғини босган, сада катта бўлиб олгач, булоқнинг умрига умр қўшган, «қарзини» узган. Сув билан дарахтнинг тотувлигини кўринг-да!

Шунақа, муллака, бобомиз эккан дарахтнинг соясида ҳузур қиляпмиз. Тинчлик бўлса, бу саданинг соясида бизнинг болаларимиз, невараларимиз ҳам ўтирадилар...

Мен ўрнимдан турдим.

— Ўтиринг, меҳмон бўлинг, — деди чўпон. — Қўй сутидан қақаноқ ивитганмиз, ичиб кетасиз.

Мен: «Раҳмат! Яна учрашармиз», деб хайрлашдим. Қайтиб келсам, машина шай эди. Йўлга тушдик. Йўл-йўлакай дарахт ўстирган инсоннинг руҳига таҳсин ўқиб келдим.

ГУЛЛАР КУЛАДИ

Бизнинг маҳалламиз шаҳарнинг чеккароғида жойлашган. Бу ерда истиқомат қилаётганлар орасида фан доктори-ю оддий деҳқонни ҳам, завод инженери-ю колхоз механизаторини ҳам топишингиз мумкин. Маҳалламизни, аслида, шаҳар билан қишлоқ ўртасида қурилган кўприк деса бўлади.

Нафсиламрини айтганда, ҳар бир маҳаллада турли касб эгалари яшагани маъқул экан. Маҳалладошлар бир-бирларига ёрдамлашадилар, бирлари билмаган нарсани иккинчиларидан ўрганадилар. Шу тарзда ҳар қандай чигал муаммо ҳам узоқ-ёвуқдан одам чақирилмай ҳал қилинаверади. Ҳамкорлик деган сўзнинг маъноси ҳар қадамда кўзга ташланиб туради.

Март ойининг охирлари эди. Ғира-шира маҳали автобусдан тушиб, кўчага бурилдим. Сал нарида кетмон кўтарган Эргаш амаки кетаётган экан, ҳамроҳ бўлиш учун тезроқ юрдим. Эргаш амаки — колхозчи. Ёнгинамизда сабзавотчилик бригадасида ишлайди. Унга етиб олдим. Сўрашдик, ҳорма-бор бўл қилдик, у ёқ-бу ёқдан гаплашиб, йўлда давом этдик.

Кўп юрмасимиздан йўлакда икки кишининг сўзлашаётгани қулоғимизга чалинди

— Бу албатта мурч дарахти бўлса керак, — деярди улардан бири.

— Мурч дарахти эканлигини аниқ билмайман-ку, — дер эди иккинчиси, — ҳар қалай, чет элдан келтирилган дарахт бўлса керак.

— Тўғри айтасиз, маҳаллий дарахтлардан бирортаси ҳам бундай барвақт гулламайди. Бу шиғил гуллаб ётибди.

—Менимча, бу дарахт субтропик ўсимликлар жумласига киради.

— Менимча ҳам шундай бўлиши керак.

Биз уларга яқинлашиб бордик.

— Ассалому алайкум, —деди Эргаш амаки кетмонини ерга қўятуриб. — Ҳорманглар!

Йўлакда суҳбатлашаётганлар нигоҳларини гуллаб ётган жажжигина дарахтдан олиб, бизга ўгирилишди. Уларнинг иккови ҳам шу маҳаллалик олимлардан эди. Кўришдик. Улардан бири:

— Бир масалани ҳал қилолмаётибмиз, сиз шунга ёрдамлашинг, амаки, — деди-да оппоқ гулларга ишора қилди.— Мана шу қанақа дарахт экан, билмайсизми?

— Биламан, — деди Эргаш амаки. — Бу — тоғолча. Тоғолча ҳаммадан олдин гуллайди. Шуни ҳалигача пайқай олмаган экансизлар-да.

— Ана, масала ҳал бўлди, — деди иккинчи олим. — Менга-ку майли, аммо сиз билишингиз керак эди. Чунки сиз ботаника билан шуғулланасиз...

Ботаник олим индамади. Ҳаммамиз йўлга тушдик. Назаримда, тоғолча ҳозиргина ўз атрофида ўтган баҳсдан унсизгина кулаётган эди.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

18 АПРЕЛЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.45 — Чашмалар. 10.15 — Будильник. 10.45 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.45 — Здоровье. 12.30 — Тонгги почта. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Фан оламида. 15.15 — Концерт. 16.00 Халқаро панорама 16.45 —Концерт. 17.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.00 — Хоккей. Жаҳон чемпионати. 20.15 — Мультфильм. 20.20 — Кинопанорама. 21.30 — Время. 22.00 — Хоккей. Жаҳон чемпионати. 23.35 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.20 — Концерт. 9.40 — Ҳужжатли фильм. 10.25 — Концерт. 11.15 — Директорнинг шахсий ҳаёти. Бадиий фильм. 1-2-сериялар. 13.25 — Орлёнок 14.10 — Ҳужжатли фильм. 14.40 — Фильм-спектакль. 17.00 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 17.30 —Очиқ китоб. Бадиий фильм. 1-фильм. 2-серия. 18.35 — Концерт. 19.30 — Улуғ Октябрнинг 65 йиллигига. 20.30— Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Давр, олға бос. Бадиий фильм. 2-серия. 11.30 — Фан уфқлари. 12.00— Қувноқ стартлар. 13.00 — Ёшлик. 14.00 — Ўзбекистон спорти. 14.30 — Светофор. 15.30— Шеърият дафтаридан. 16.00 — Реклама. 17.55 — Мультфильм. 18.15 — Концерт. 18.45 —Лотин Америкаси киносанъати. 19.30 — Ахборот. 19.45 —Цирк. 20.30 — Ахборот. 20.50 —Концерт. 21.30 — Время. 22.00 — Тўлиқ гектар мўл ҳосил гарови. 22.20 — Чинор остидаги дуэль. Кинокомедия.

19 АПРЕЛЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Концерт. 10.05 — Болалар учун фильмлар. 11.20 — Ҳайвонот оламида. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.20 — Халқ куйлари. 16.35 — Звездочёт. 17.20 — Романслар. 17.45 — Ҳужжатли фильм. 18.15 — Сиз яратган боғ. 18.35 — В. Каверин туғилган куннинг 80 йиллигига. 19.35 — КПСС XXVI съезди қарорлари ҳаётга. 20.05 — Аср бошида. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол шарҳи. 22.25 — Дунё воқеалари. 22.40 — Қозоғистон ССР санъат усталарининг концерти. 24.00 — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати СССР — Финляндия.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — АБВГДейка. 10.35 ва 13.10 — Ота оналар учун эшиттириш. 10.35 ва 11.35 — Тарих. 11.05 — Уйғониш даврининг санъати. 12.05 — Рус тили. 12.40 ва 13.40 — Тарих. 14.10 — Социалистик халқ хўжалиги. 14.55 — И. Гончаров ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 15.40 — Тарих. 16.10 — Илмий-оммабоп фильм. 16.20 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Акам учун қайлиқ. Бадиий фильм. 20.00 — Ч. Дарвиннинг ҳаёти ва дунёқараши. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 22.25 — Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. АҚШ — ЧССР терма командалари.

ТОШКЕНТ-I. 10.30 — Табиатшунослик. 10.50 — Ҳужжатли фильм. 11.30 — Табиатшунослик. 18.05 — Пионер дружиналари Бутуниттифоқ маршида. 18.35 — СССРнинг энг кучли спортчилари иштирокида камондан ўқ отиш бўйича Бутуниттифоқ мусобақалари. 19.05— Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Интернационализм — амалда. 20.10 — Кинолавҳа. 20.30— Ахборот. 20.50 —Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Оламда нима гап? 22.20 — Бадиий фильм.

РАДИО

18 АПРЕЛЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик концерт. 9.15 — Табассум. 11.30 — Совет фани куни. 11.40 — Шу куннинг қўшиқлари. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Фан ходимлари, Сизлар учун. 14.00 — Табаррук замин. 15.40 — Театр микрофон олдида. 17.35 — Куйлар. 17.45— Китъалар учрашуви. 18.15 — Спорт программаси. 18.30 — Халқ куйларидан концерт. 19.25 — Ёшларнинг талабларига бинoан концерт. 20.50 — Фан уфқлари. 21.00 — Талабларингизга биноан. 22.30 — Микрофон олдида ёш ижрочилар.

19 АПРЕЛЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — Бахт қўшиқлари. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар. 10.15 — Ёзувчилар микрофон олдида. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — Ёшлик. 19.25 — Дутор тароналари. 20.50 — Шу куннинг муҳим сиёсий воқеалари. 21.00 — Менинг Ўзбекистоним. 21.20 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

19 апрель соат 19.30 да
УЛМАС УМАРБЕКОВ

«ҚИЁМАТ ҚАРЗ»

2 пардали драматик қисса.
БОШ РОЛДА — СССР халқ артисти, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати
ШУКУР БУРХОНОВ

Спектаклдан тушган маблағ тинчлик фондига ўтказилади.
Касса соат 10.00 дан очиқ.
Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.
Телефонлар: 44-24-47, 44-57-75.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/IV да Шошма қуёш, 19/IV да Қиёмат қарз, 21/IV да Келинлар қўзғолони.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 18/IV да Кулги кечаси, 19/IV да Заҳар ичган даъвогар, 21/IV да Хизматингизга тайёрмиз.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 18/IV да Баланд дорга осилма, 20/IV да Сокин тонглар, 21/IV да Тикансиз типратиканлар.

«Главташкентстрой»
«СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ»
трестининг

2-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИ

минорали кран ва автомобиль крани ҳайдовчиларини тайёрлайдиган

4 ЯРИМ ОЙЛИК
КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Курсларга 18 ёшга тўлган йигит ва қизлар қабул қилинадилар.

Машғулотлар ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда рус тилида олиб борилади ҳамда 75 сўмдан стипендия берилади.

Ёлғиз кишиларга шинам ётоқхона берилади ва Тошкент шаҳрига прописка қилинадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Ғ. Ғулом кўчаси, 6-уй (4, 9, 11-трамвайлар, 13, 29-, 70-автобусларнинг «Оқтепа» бекати).

«Ўзоргтехдорстрой» тресті коллективи бўлим бошлиғи Ш. К. Қосимовга акаси

Зоир Қосимович ҚОСИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-35-53, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-53-21; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. — 02909. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. А. — 91. 5